

ΚΥΚΛΟΣ ΙΔΕΩΝ

για την εθνική ανασυγκρότηση

Πανδημία, Κοινωνία και Δημοκρατία

Μάρτιος 2021

METRON ANALYSIS

Εταιρεία:	Metron Analysis (Α.Μ. ΕΣΡ 4)
Ανάθεση:	Κύκλος Ιδεών
Τύπος Έρευνας:	Τηλεφωνική έρευνα CATI
Περιοχή Έρευνας	Πανελλαδική
Μέθοδος Δειγματοληψίας:	Απλή τυχαία δειγματοληψία σε αρχείο τηλεφωνικών αριθμών που έχει παραχθεί με τυχαίο τρόπο (RDD-Random Digit Dialing) με την εξής αναλογία: σταθερά τηλέφωνα 70% και κινητά τηλέφωνα 30%
Χρόνος Διεξαγωγής:	22-27/02/2021
Μέγεθος Δείγματος:	1.205 άτομα ηλικίας 17 ετών και άνω
Σταθμίσεις:	Το δείγμα σταθμίσθηκε εκ των υστέρων ως προς το φύλο και την ηλικία και την ψήφο στις Βουλευτικές 2019
Προσωπικό field/Ελεγχοι:	Εργάστηκαν 3 επόπτες και 33 συνεντευκτές. Το 21% των συνεντεύξεων ελέχθησαν με τη μέθοδο της συνακρόασης και το 100% ηλεκτρονικά
Παρατηρήσεις:	Στους πίνακες που ακολουθούν, όπου οι βάσεις είναι μικρότερες των 60 ερωτηθέντων, τα στοιχεία είναι τελείως ενδεικτικά.
Επισήμανση:	Λόγω στρογγυλοποίησης ενδέχεται κάποιες κατανομές να μην αθροίζουν στο 100%

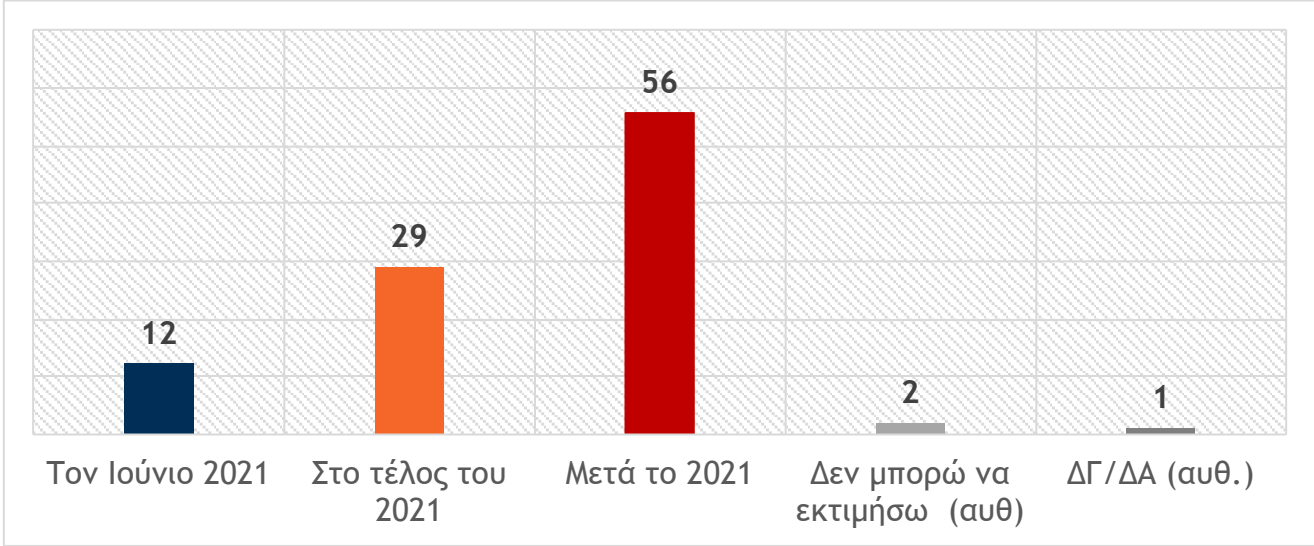
Η METRON ANALYSIS είναι μέλος της ESOMAR και του ΣΕΔΕΑ και τηρεί τους κώδικες δεοντολογίας και διεξαγωγής ερευνών και επαγγελματικής πρακτικής της ESOMAR και του ΣΕΔΕΑ.

Η Συλλογική Εμπειρία την Εποχή της Πανδημίας

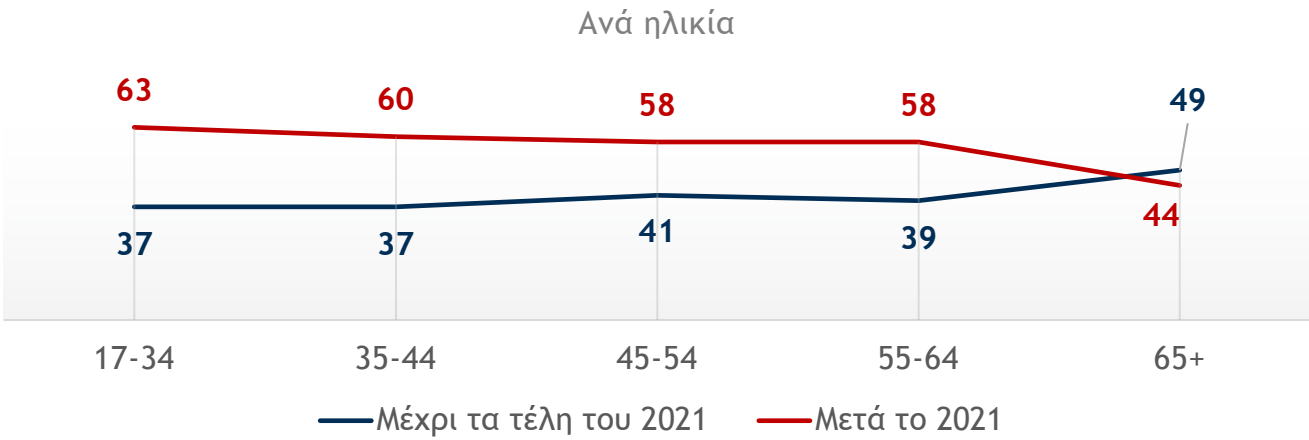
METRON ANALYSIS

Ήδη κλείσαμε ένα χρόνο Πανδημίας και το τέλος της όχι μόνο δεν είναι ορατό αλλά και απομακρύνεται διαρκώς

% 'Ας ξεκινήσουμε με την Πανδημία. Πότε εκτιμάτε ότι θα επανέλθουμε σε μία «φυσιολογική» ζωή;'

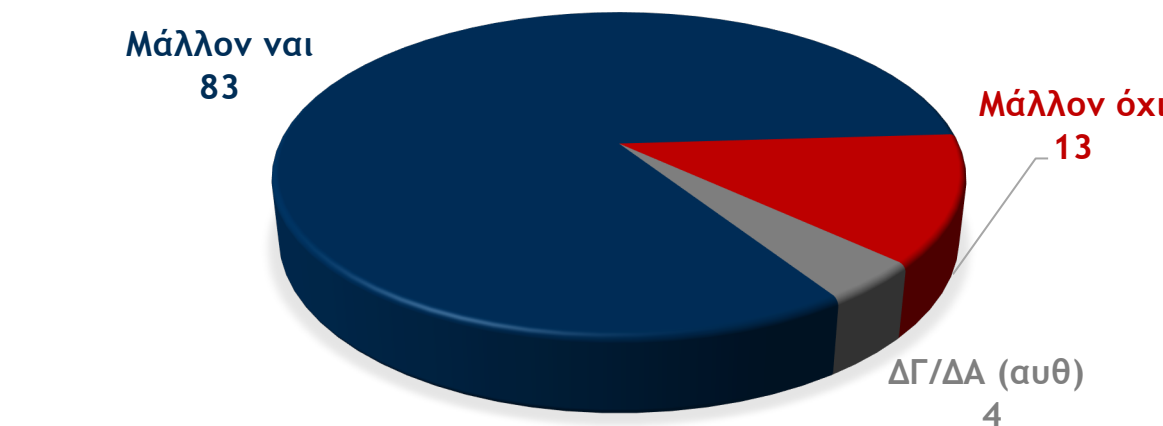
Διαχρονικά στοιχεία	Σεπ-20	Οκτ-20	Νοε-20	Δεκ-20	Ιαν-21	Φεβ-21
Μέχρι το τέλος του 2020	5	2	2	1	-	-
Μέχρι τα μέσα του 2021	31	28	35	29	14	12
Μέχρι το τέλος του 2021	24	28	26	30	29	29
Μετά το 2021	32	36	33	38	55	56
ΔΓ/ΔΑ (αυθ.)	7	6	4	2	2	3

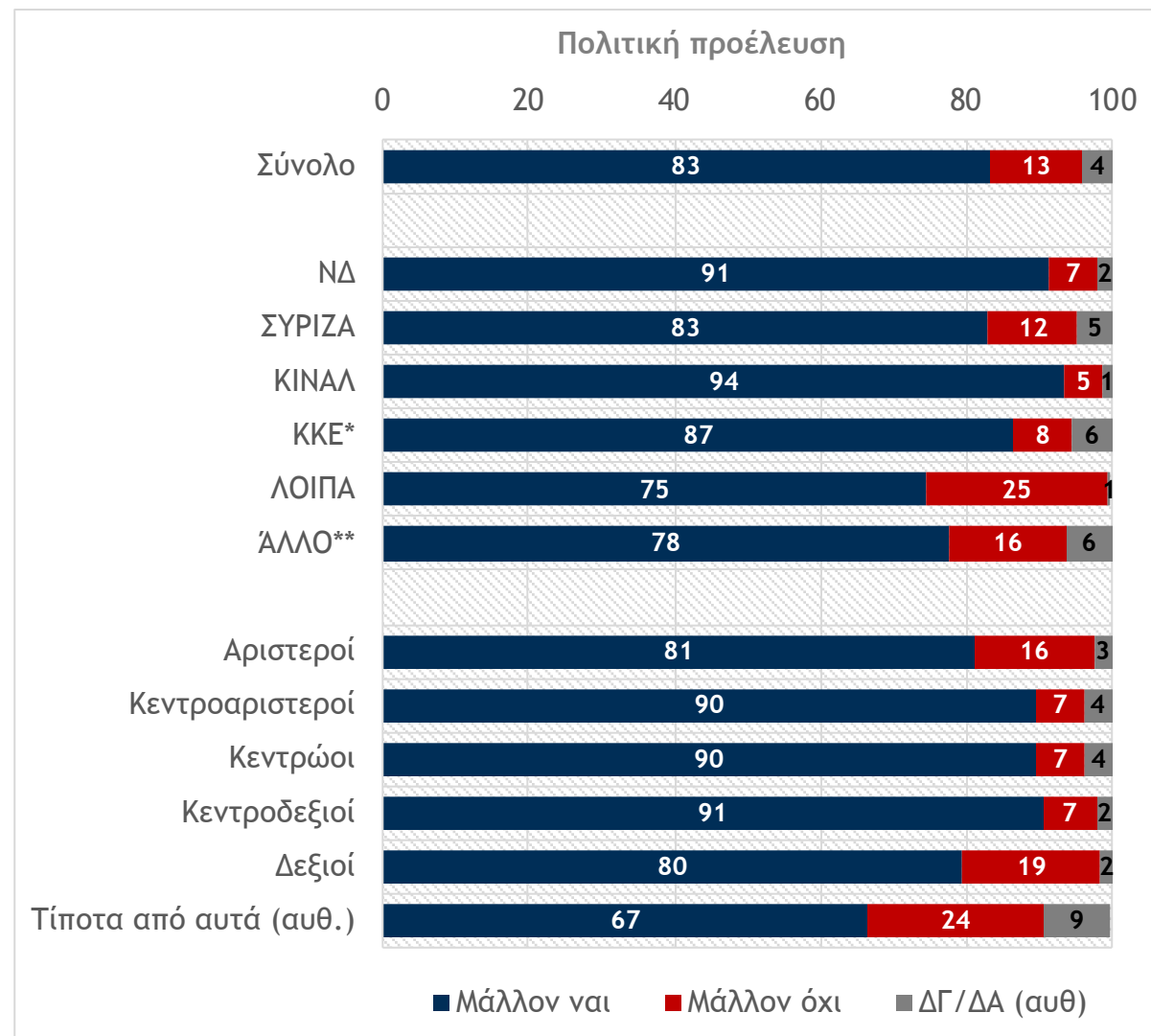
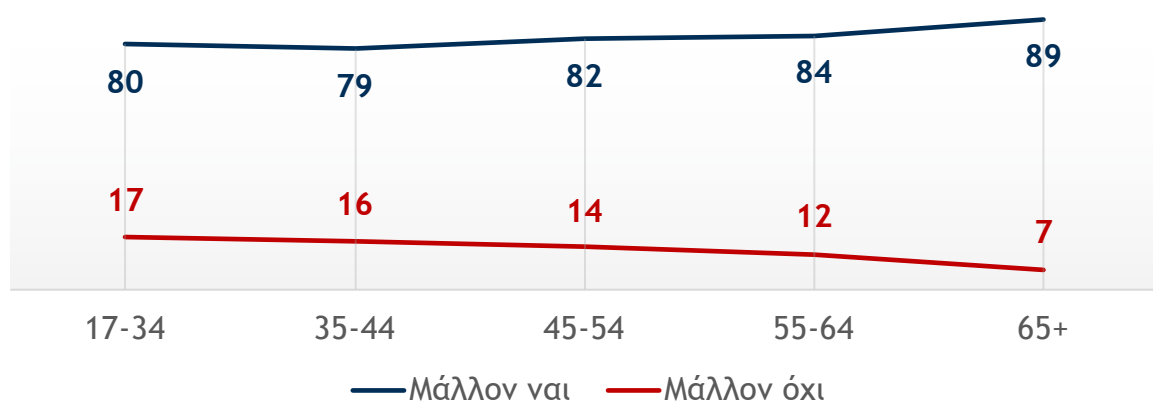
Η απαισιοδοξία για το χρονικό τέλος κατάφερε να επικρατήσει παρά την ψυχολογική και λογική «νίκη» των εμβολίων

%

‘Κατά τη γνώμη σας θα βοηθήσουν τα εμβόλια στην αντιμετώπιση της Πανδημίας ή όχι;’

Ανά ηλικία

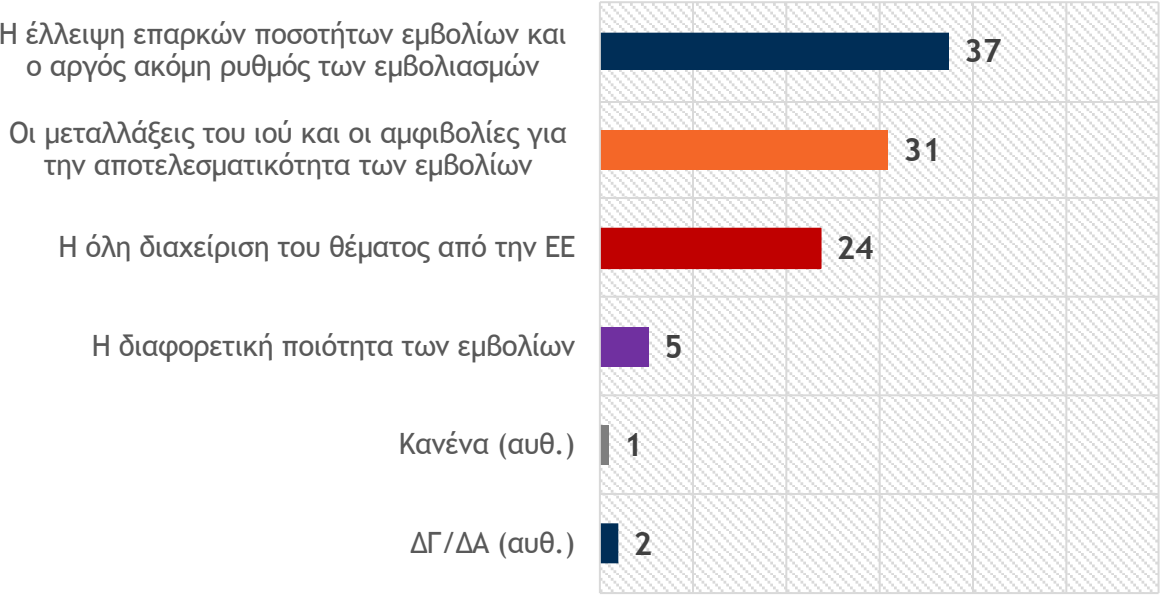

* Βάση μικρότερη των 60 ατόμων

** Λευκό/Άκυρο/Δεν ψήφισαν/ΔΑ

Και αυτή η «νίκη» προκύπτει παρά τις δυσκολίες στην εμβολιαστική διαδικασία

% ‘Με βάση την ενημέρωση που έχετε για τα εμβόλια ποιο θεωρείτε ότι είναι το σημαντικότερο πρόβλημα στη διαδικασία του εμβολιασμού;’

	Σύνολο	Πολιτική αυτοτοποθέτηση					
		Αριστεροί	Κεντροαριστεροί	Κεντρώοι	Κεντροδεξιοί	Δεξιοί	Τίποτα από τα παραπάνω (αυθ.)
Η έλλειψη επαρκών ποσοτήτων εμβολίων και ο αργός ακόμη ρυθμός των εμβολιασμών	37	39	41	46	46	26	24
Οι μεταλλάξεις του ιού και οι αμφιβολίες για την αποτελεσματικότητα των εμβολίων	31	25	30	26	25	40	42
Η όλη διαχείριση του θέματος από την ΕΕ	24	28	23	22	21	23	25

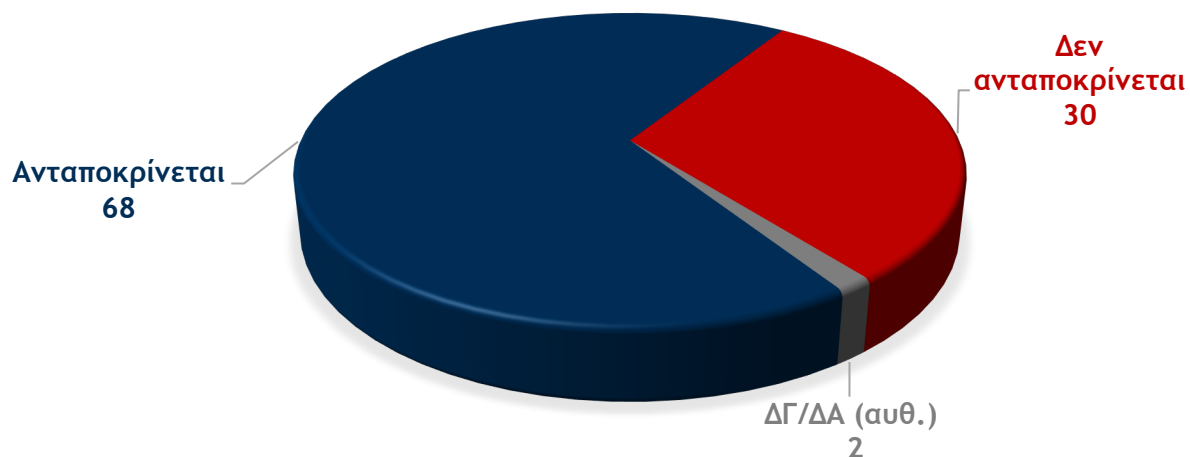
	Σύνολο	Ηλικία				
		17-34	35-44	45-54	55-64	65+
Η έλλειψη επαρκών ποσοτήτων εμβολίων και ο αργός ακόμη ρυθμός των εμβολιασμών	37	25	44	36	38	45
Οι μεταλλάξεις του ιού και οι αμφιβολίες για την αποτελεσματικότητα των εμβολίων	31	43	36	33	27	19

	Σύνολο	Εκπαιδευτικό επίπεδο		
		Βασική	Μέση	Ανώτερη
Η έλλειψη επαρκών ποσοτήτων εμβολίων και ο αργός ακόμη ρυθμός των εμβολιασμών	37	31	31	44
Οι μεταλλάξεις του ιού και οι αμφιβολίες για την αποτελεσματικότητα των εμβολίων	31	34	32	29
Η όλη διαχείριση του θέματος από την ΕΕ	24	23	26	22

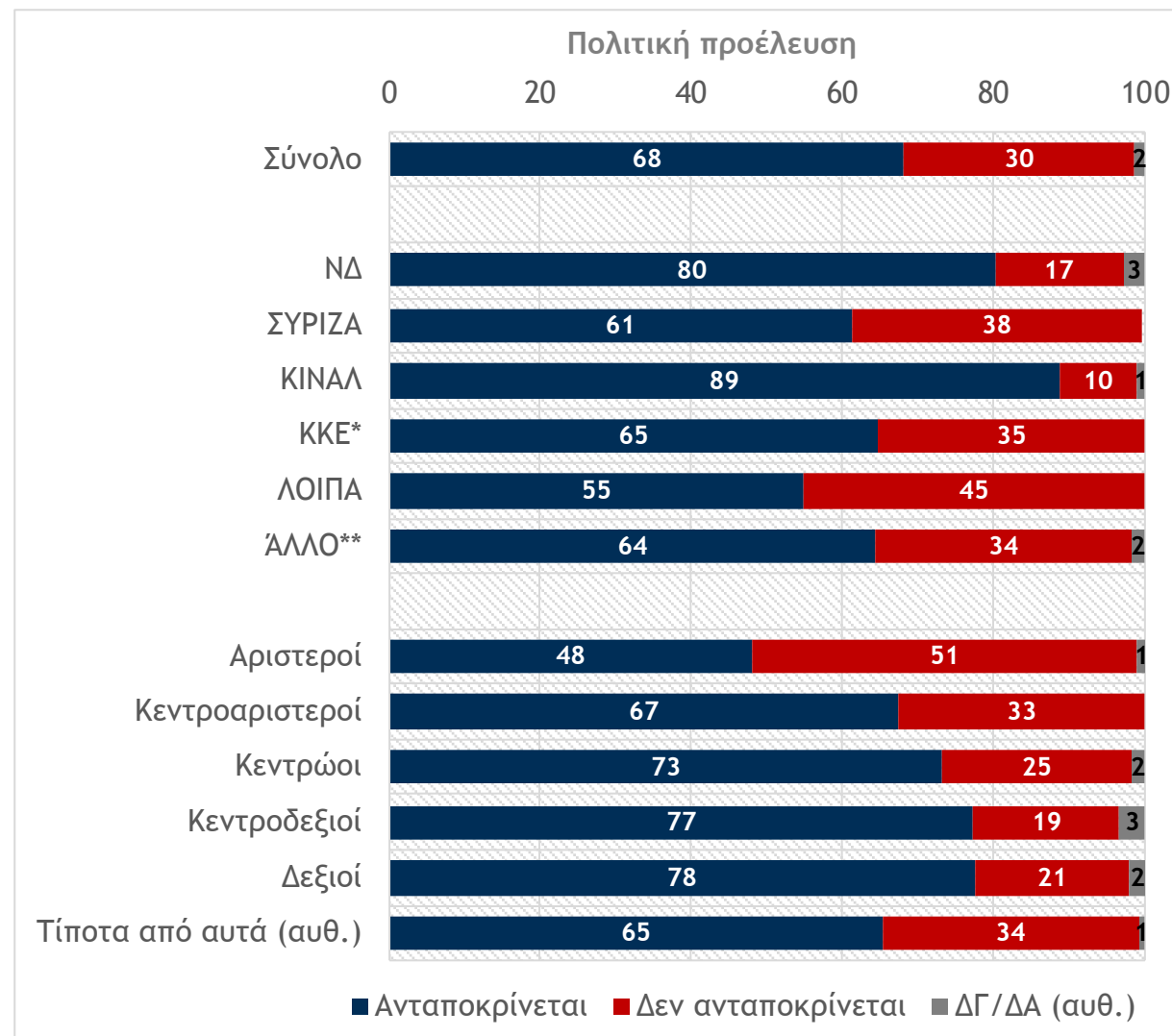
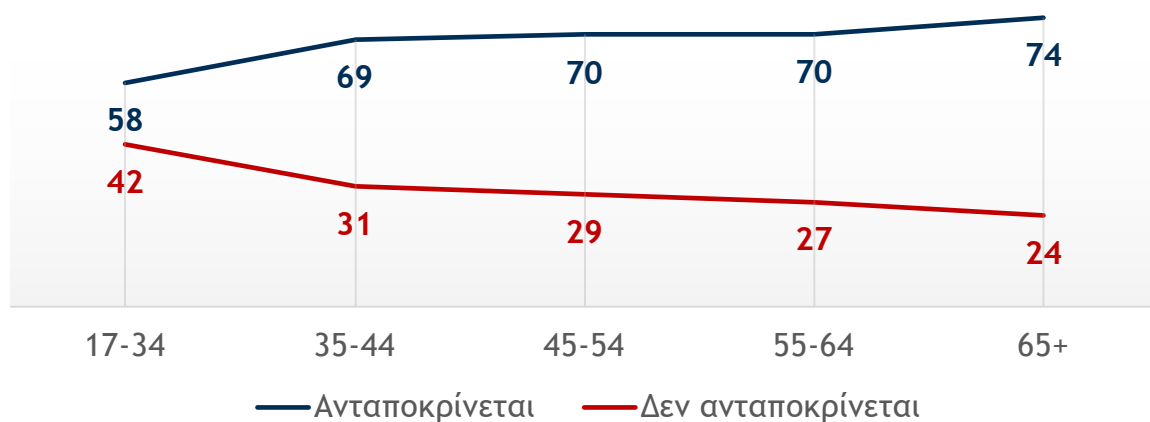
Το ΕΣΥ αναδεικνύεται σε πυλώνα στήριξης της κοινωνίας

%

‘Το Εθνικό Σύστημα Υγείας ανταποκρίνεται στις σημερινές δύσκολες περιστάσεις ή όχι;’

Ανά ηλικία

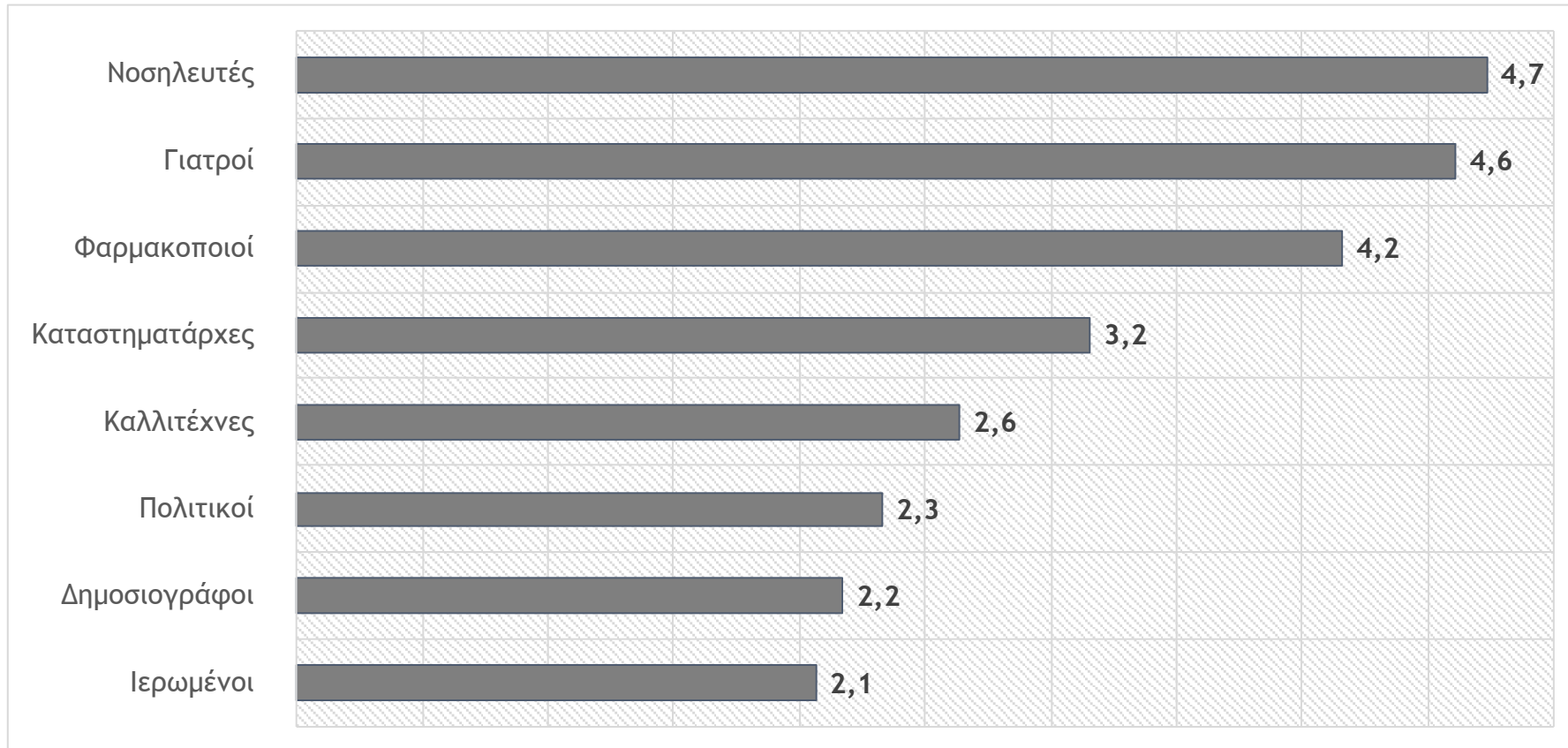

* Βάση μικρότερη των 60 ατόμων
** Λευκό/Άκυρο/Δεν ψήφισαν/ΔΑ

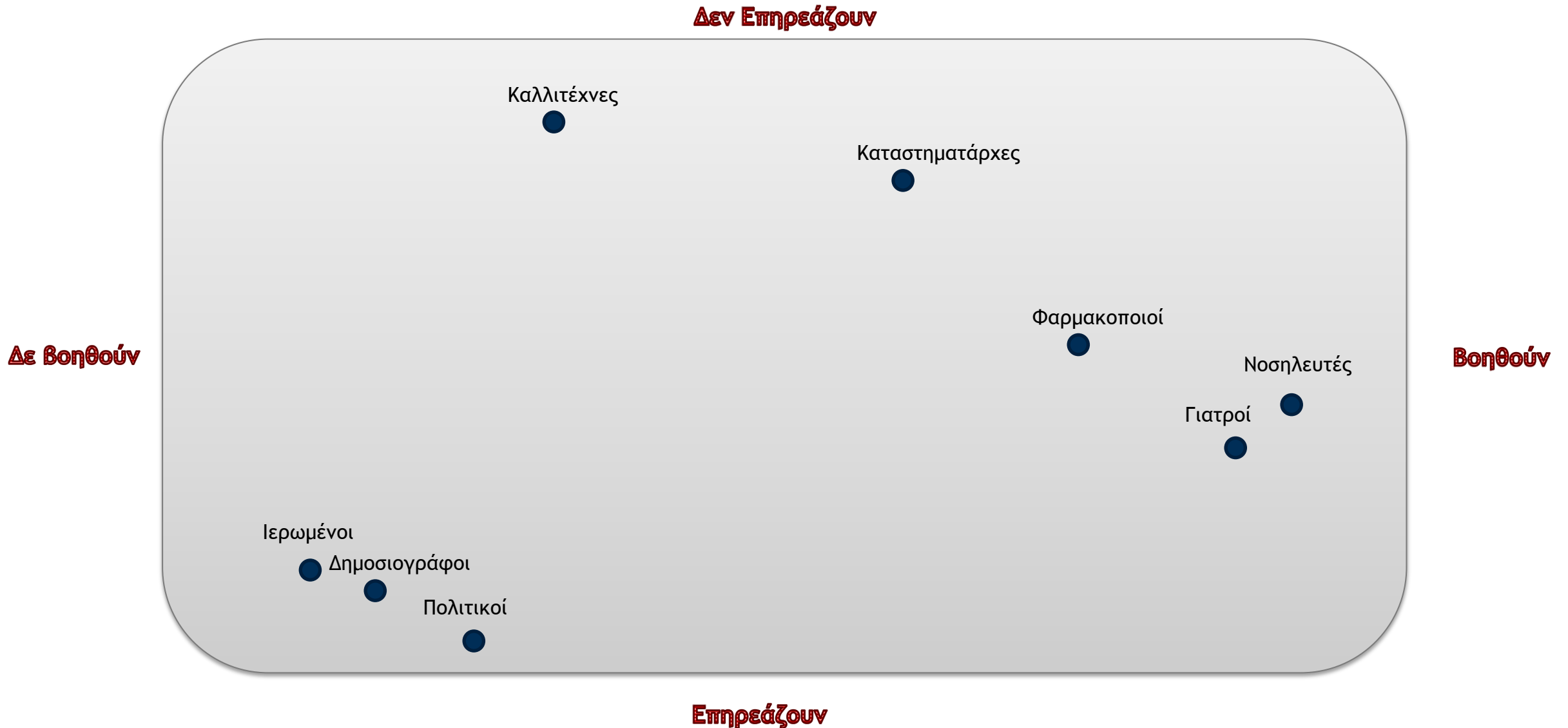
Και βέβαια και οι Νοσηλευτές, οι Γιατροί αλλά και οι Φαρμακοποιοί

‘Θα σας διαβάσω κάποιες ομάδες και θα ήθελα να μου δώσετε για κάθε μία μια βαθμολογία από το 1 έως το 5, όπου 1 σημαίνει ότι δεν βοηθούν καθόλου και 5 σημαίνει ότι βοηθούν παρά πολύ στην αντιμετώπιση της Πανδημίας;’

Μέσες τιμές

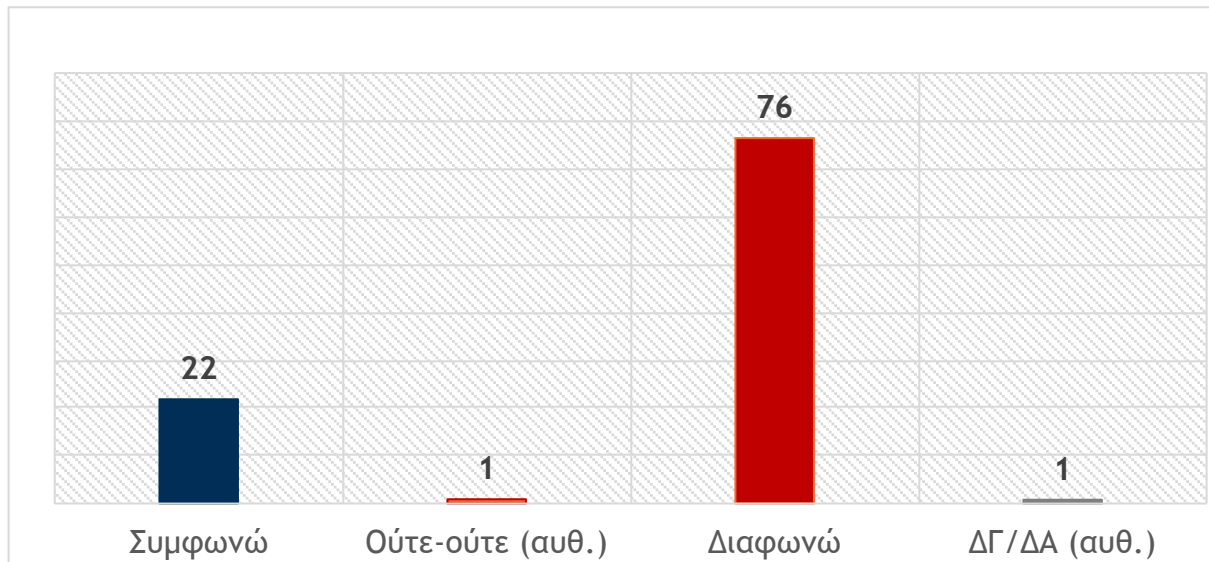
Συμβολή ομάδων στην αντιμετώπιση της πανδημίας (mds analysis)

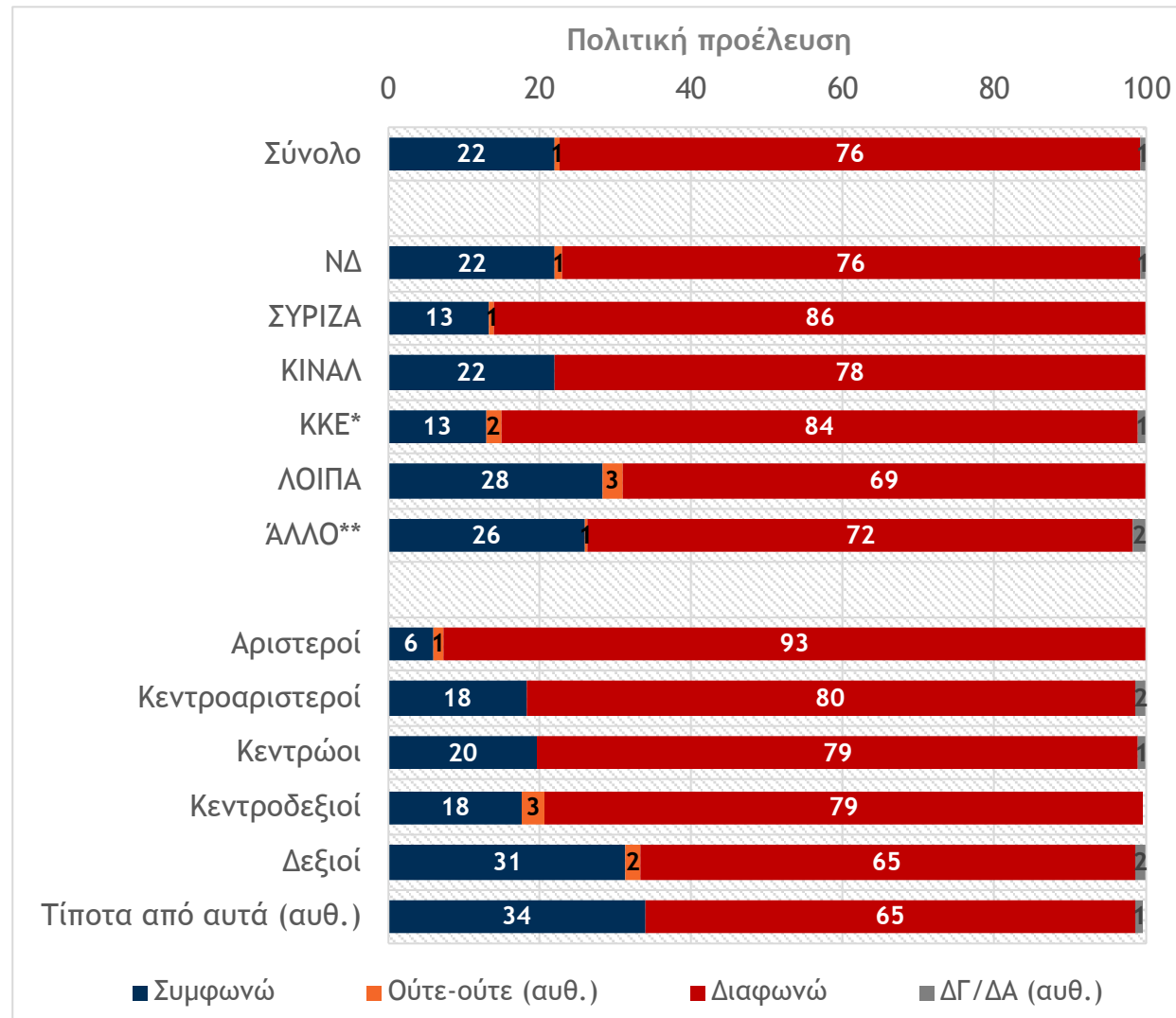
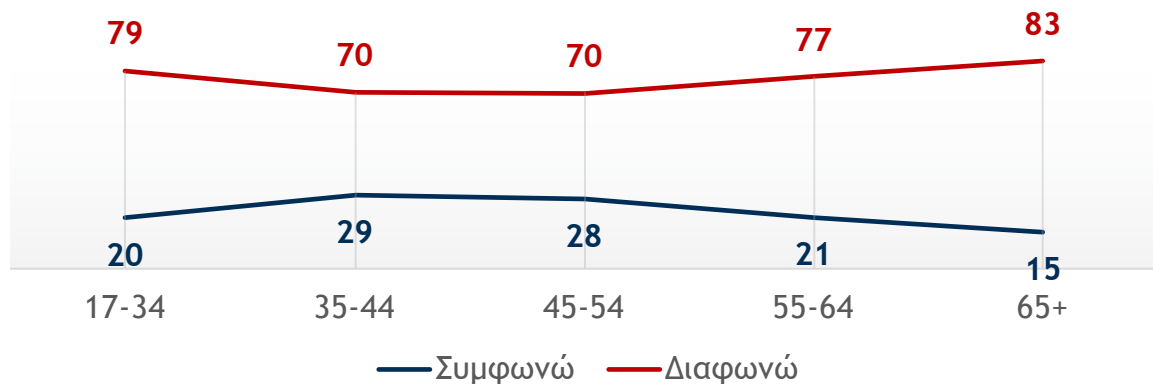
Οι θέσεις της Εκκλησίας δεν βρίσκουν απήχηση

%

‘Η Εκκλησία διαμαρτύρεται για τα μέτρα περιορισμού του αριθμού των συμμετεχόντων στις ακολουθίες. Συμφωνείτε ή διαφωνείτε με την στάση της Εκκλησίας;’

Ανά ηλικία

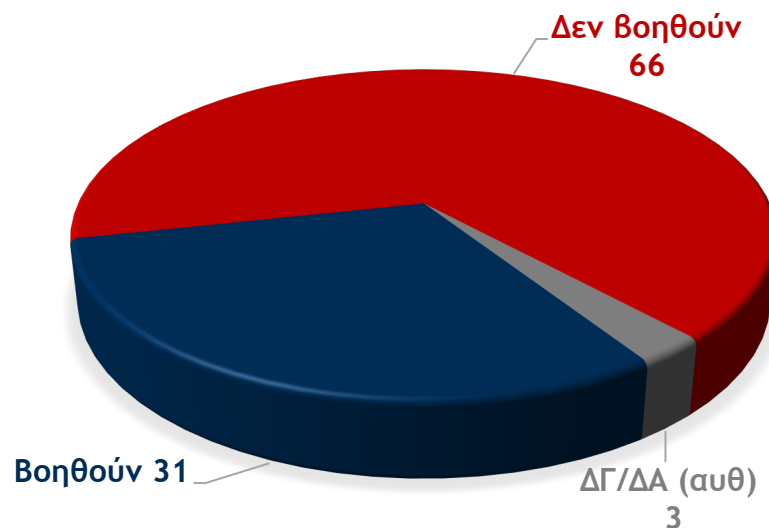

* Βάση μικρότερη των 60 ατόμων
** Λευκό/Άκυρο/Δεν ψήφισαν/ΔΑ

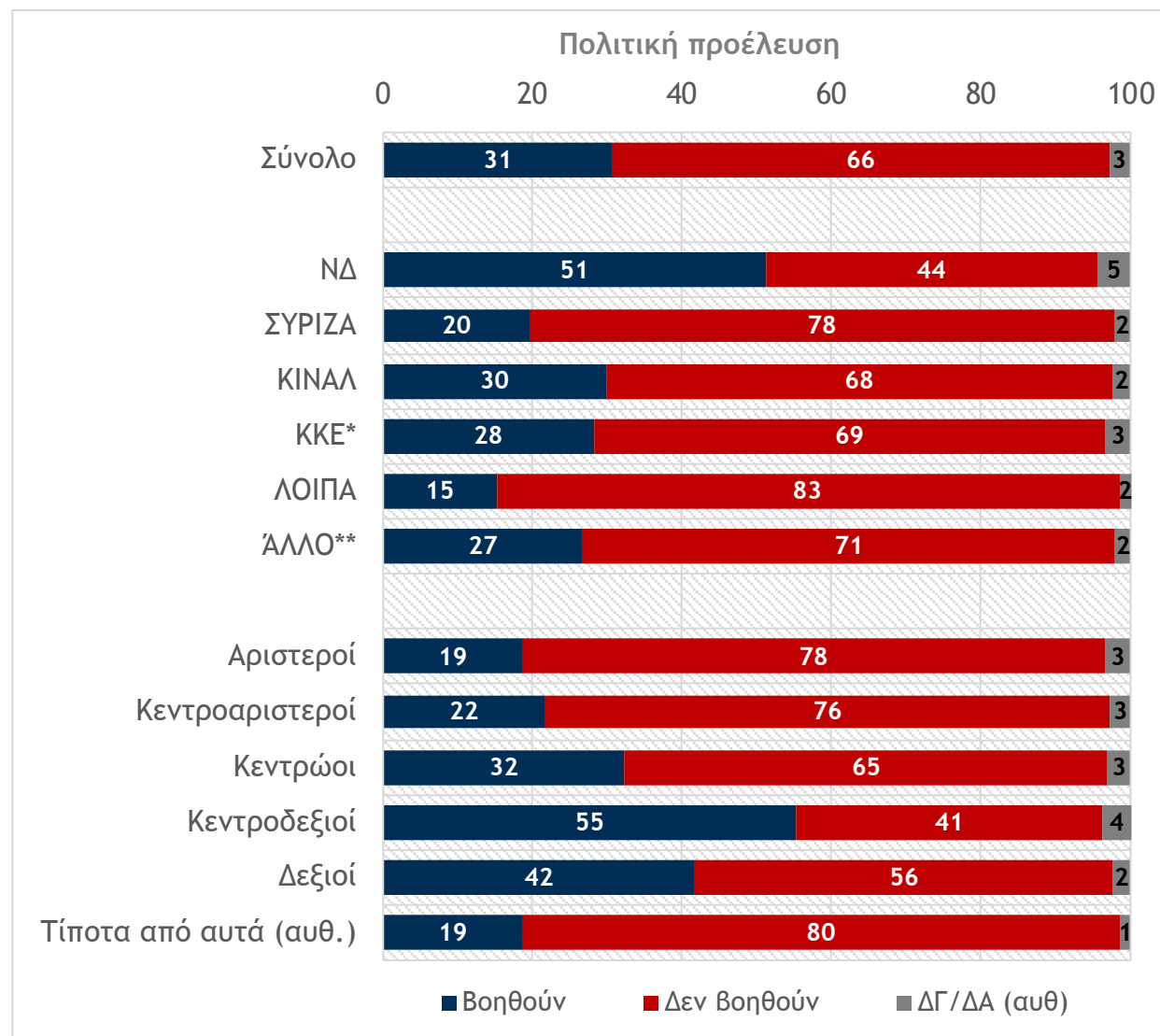
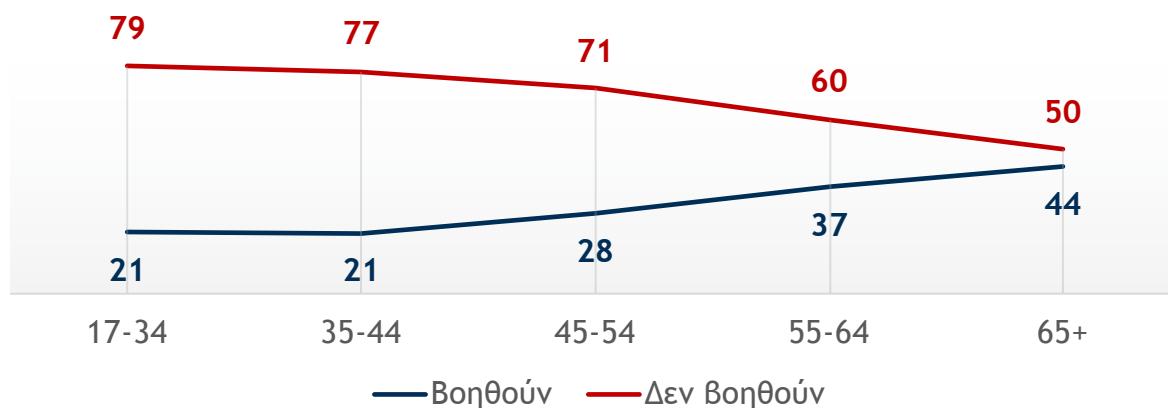
Συμβολή ΜΜΕ στη σωστή ενημέρωση για την Πανδημία

%

‘Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης κατά τη γνώμη σας βοηθούν ή όχι στη σωστή ενημέρωση για την Πανδημία;’

Ανά ηλικία

* Βάση μικρότερη των 60 ατόμων

** Λευκό/Άκυρο/Δεν ψήφισαν/ΔΑ

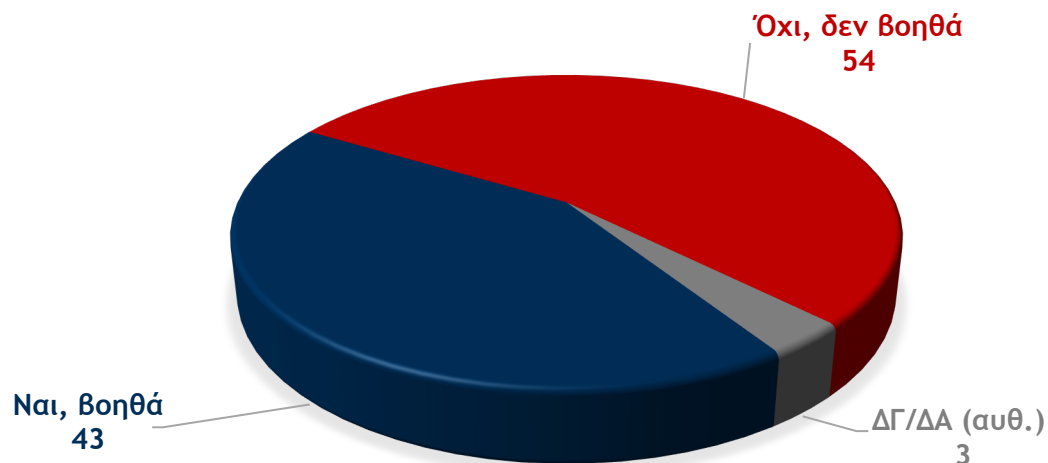
Πανδημία, Διακυβέρνηση & Ειδικότερες Επιπτώσεις

METRON ANALYSIS

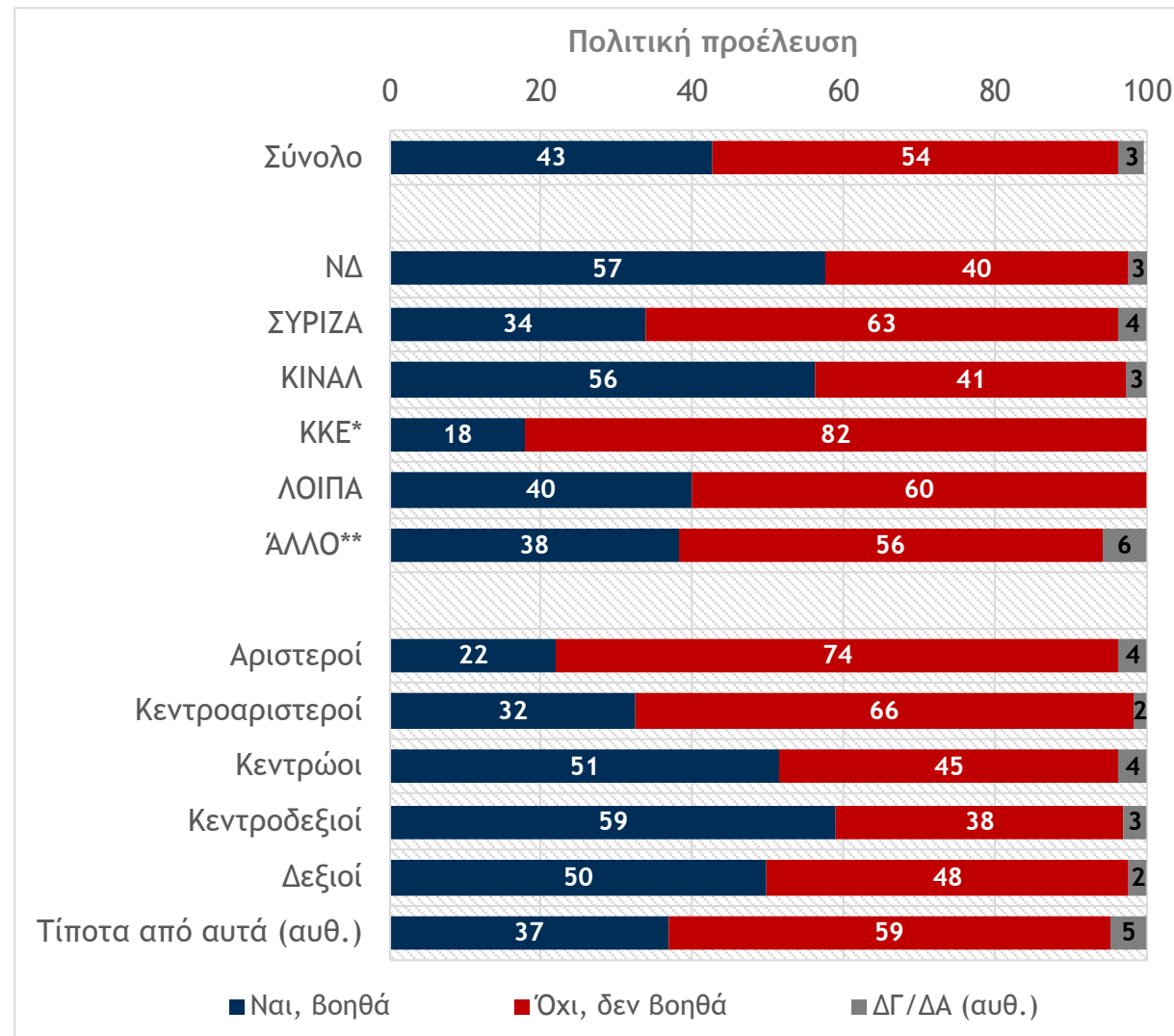
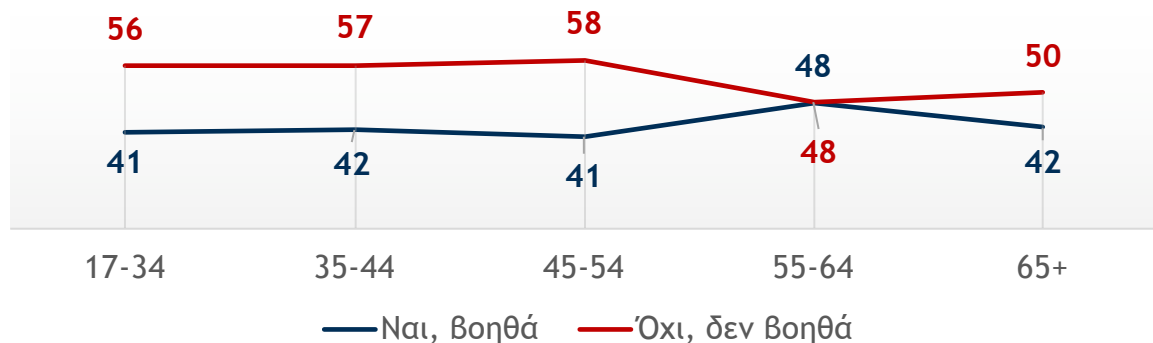
Η συμβολή της Ε.Ε. στην αντιμετώπιση της Πανδημίας

%

‘Η Ε.Ε. στην υπόθεση της Πανδημίας βοηθά ουσιαστικά τις χώρες και τους πολίτες ή όχι;’

Ανά ηλικία

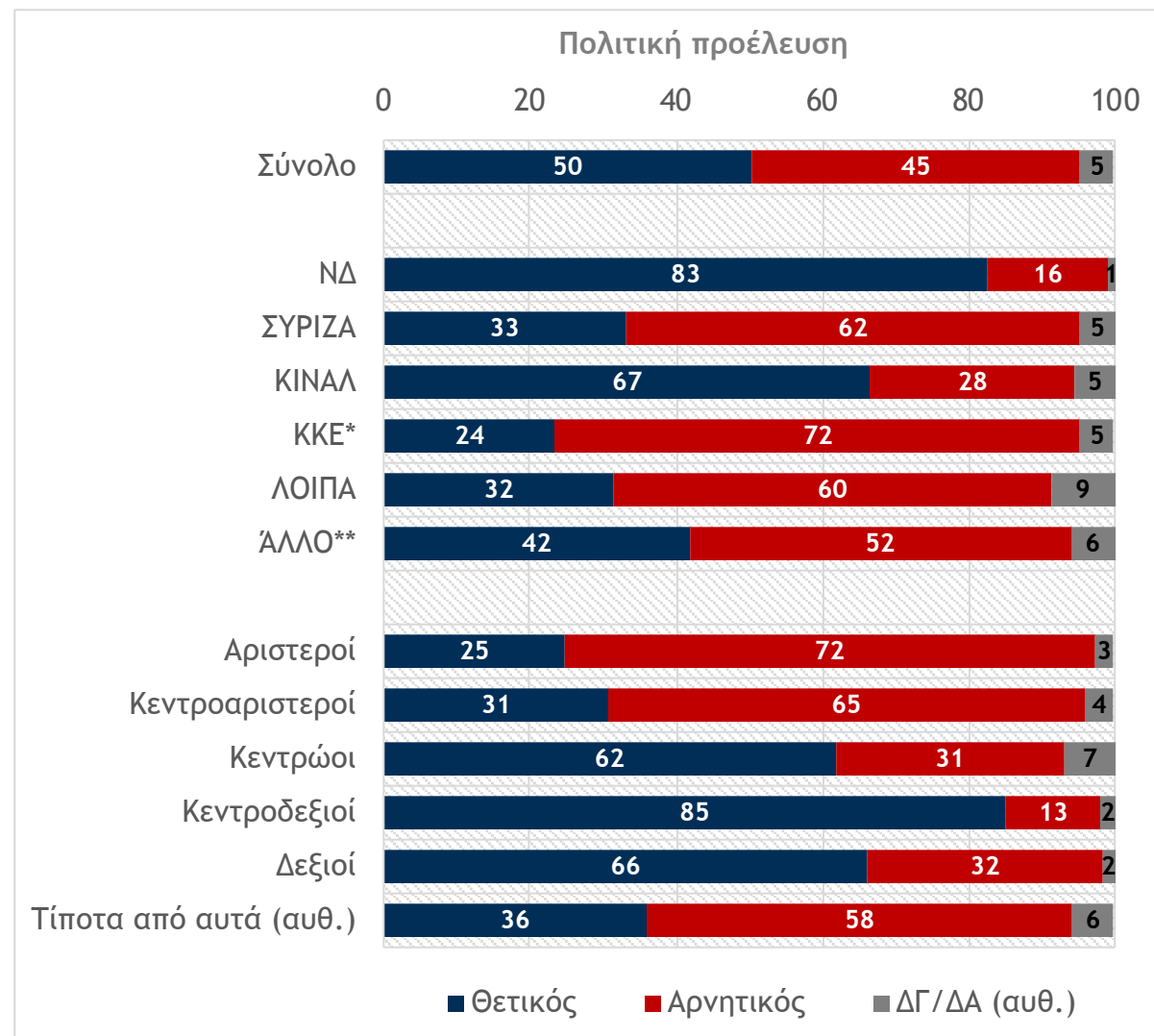
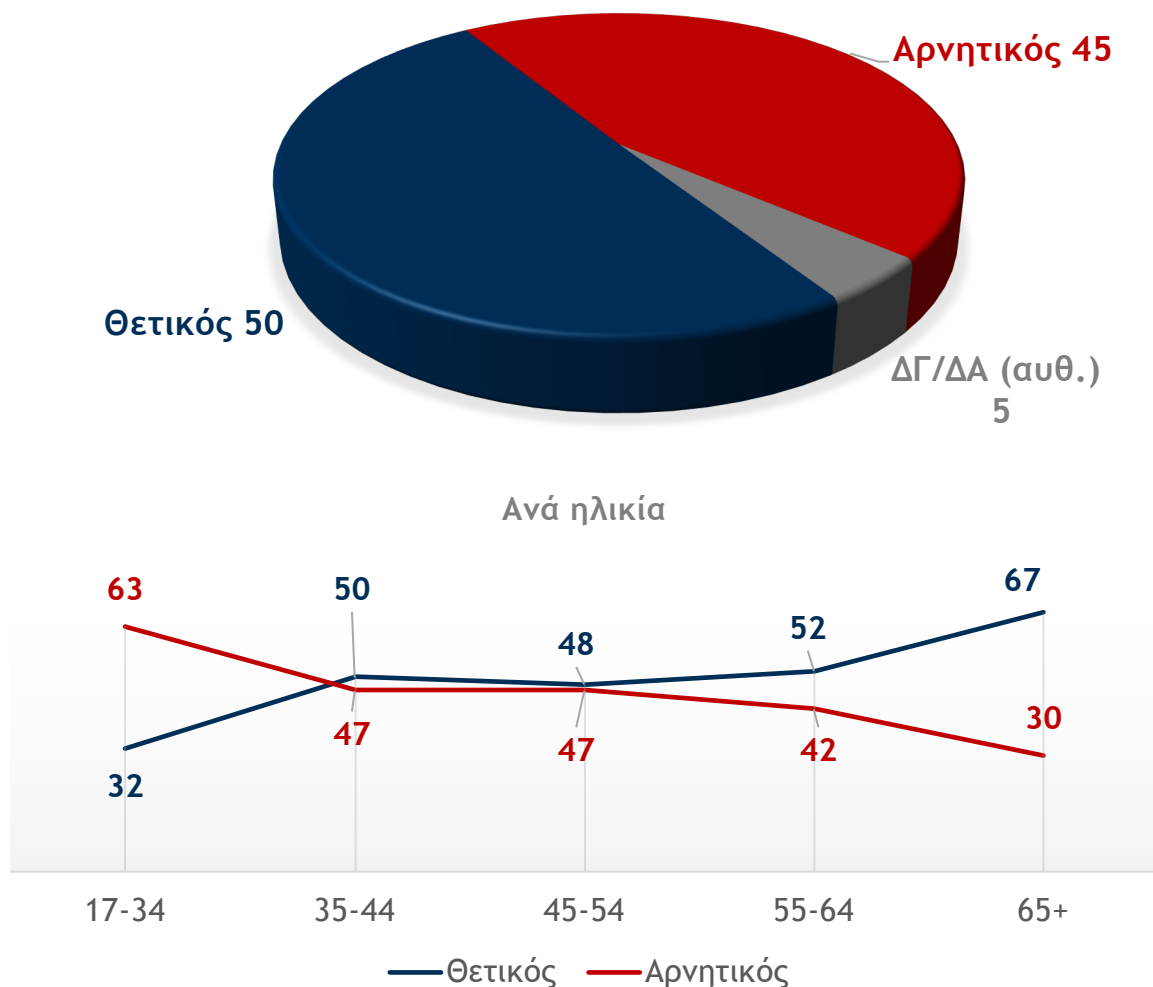

* Βάση μικρότερη των 60 ατόμων
** Λευκό/Άκυρο/Δεν ψήφισαν/ΔΑ

Η Κυβέρνηση συνεχίζει να έχει θετικό αλλά μειούμενο ισοζύγιο αξιολόγησης. Η ιδεολογικοπολιτική και η ηλικιακή παράμετρος διαφοροποιούν τις απόψεις

%

‘Ας πάμε τώρα στην Κυβέρνηση. Ο τρόπος με τον οποίο αντιμετωπίζει την Πανδημία είναι θετικός ή αρνητικός;’

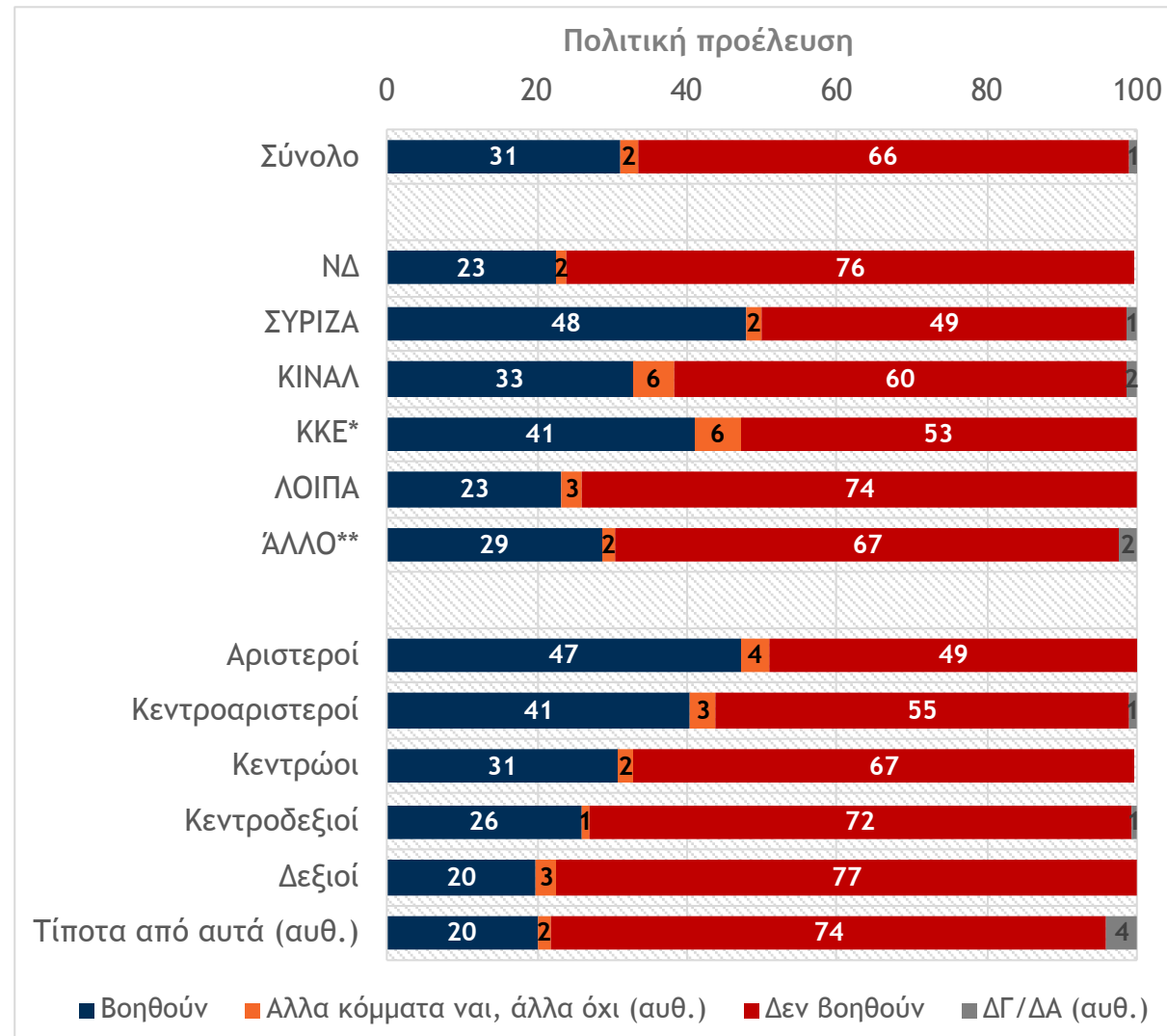
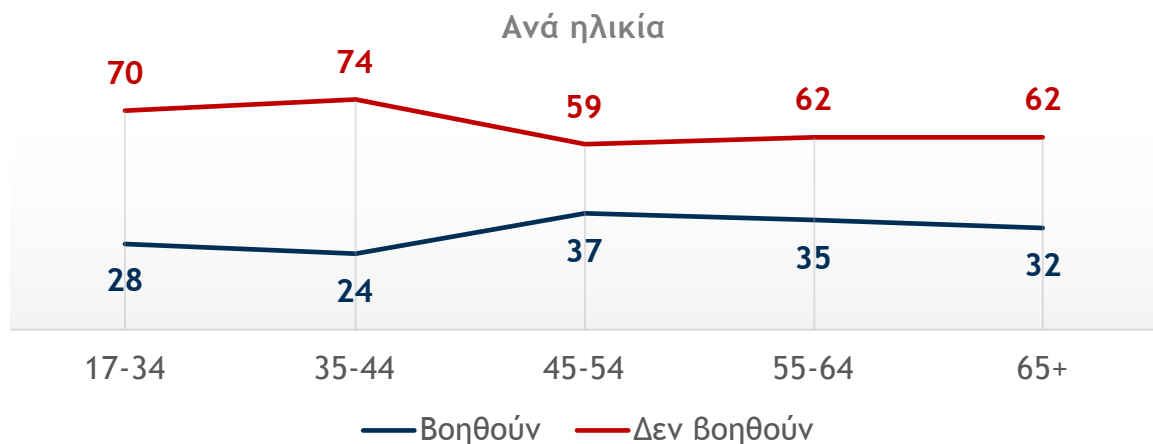
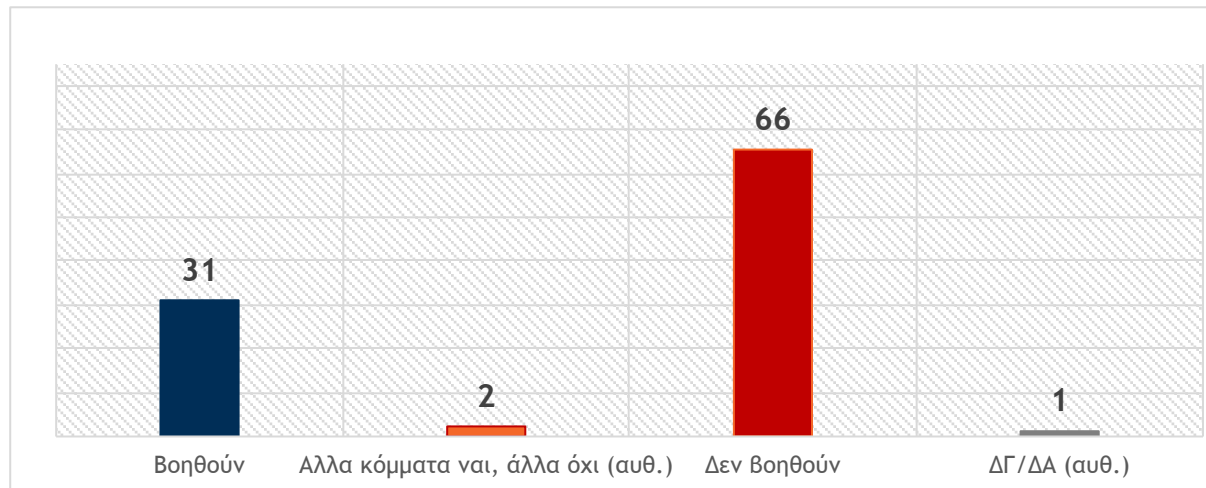

* Βάση μικρότερη των 60 ατόμων
** Λευκό/Άκυρο/Δεν ψήφισαν/ΔΑ

Τα κόμματα της Αντιπολίτευσης συνεχίζουν να υστερούν σε επιδόσεις

%

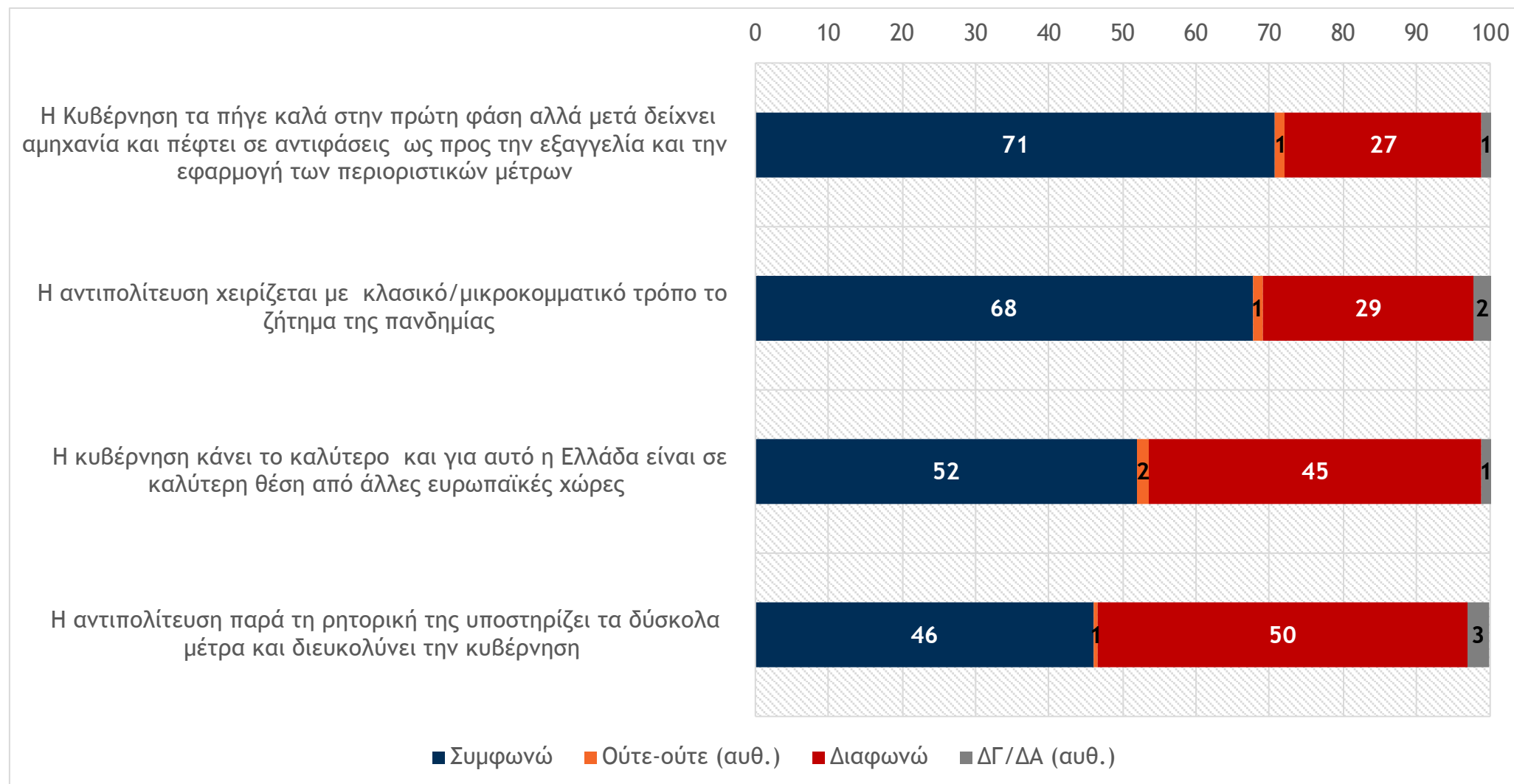
‘Στις κρίσεις παίζει σημαντικό ρόλο και η στάση των κομμάτων της Αντιπολίτευσης. Πιστεύετε ότι βοηθούν με την κριτική τους να βελτιωθούν τα πράγματα ή όχι;’

* Βάση μικρότερη των 60 ατόμων
** Λευκό/Άκυρο/Δεν ψήφισαν/ΔΑ

Συνοψίζοντας τις απόψεις για την Κυβέρνηση και την Αντιπολίτευση στην Πανδημία (τέσσερεις δηλώσεις)

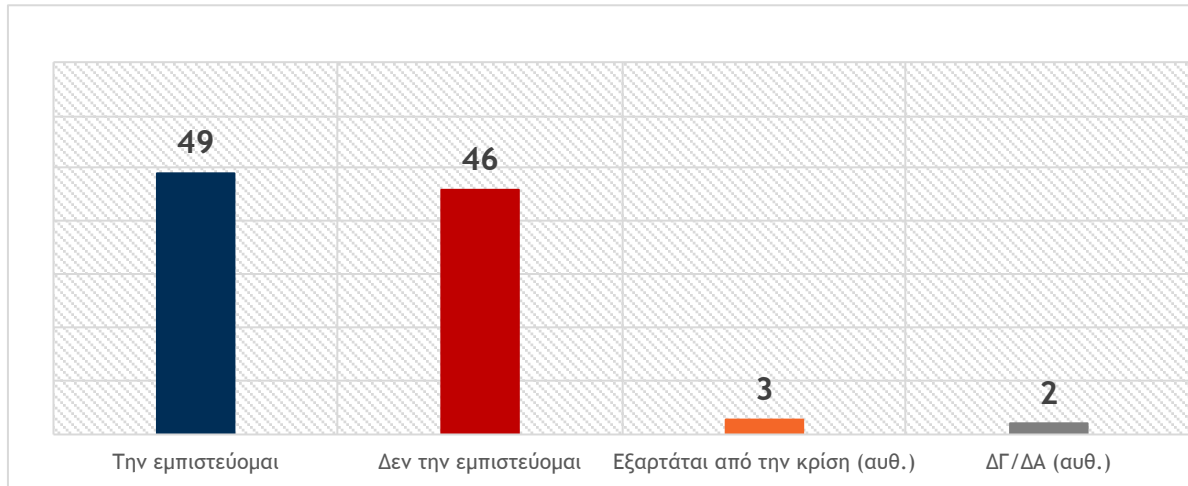
%

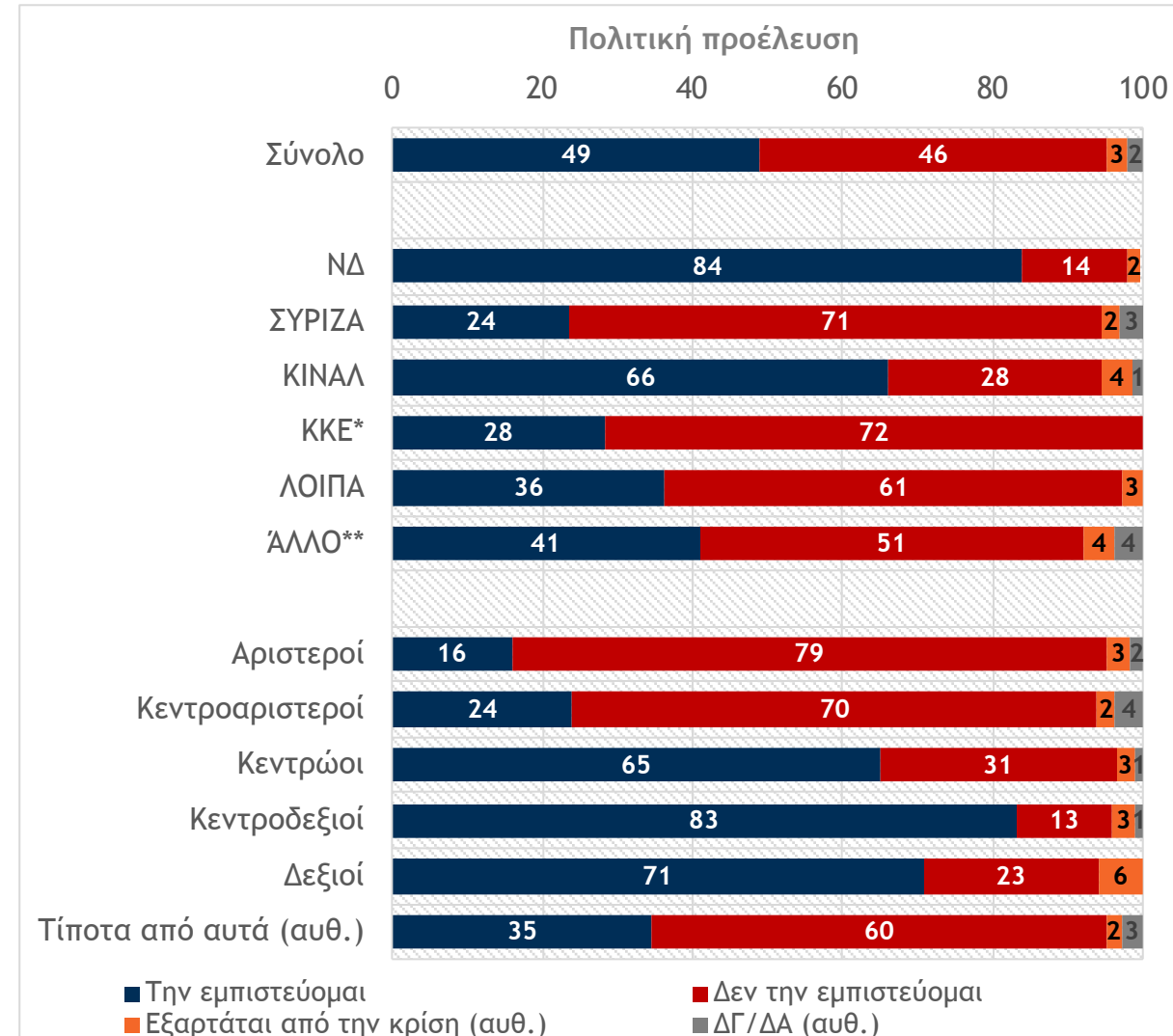
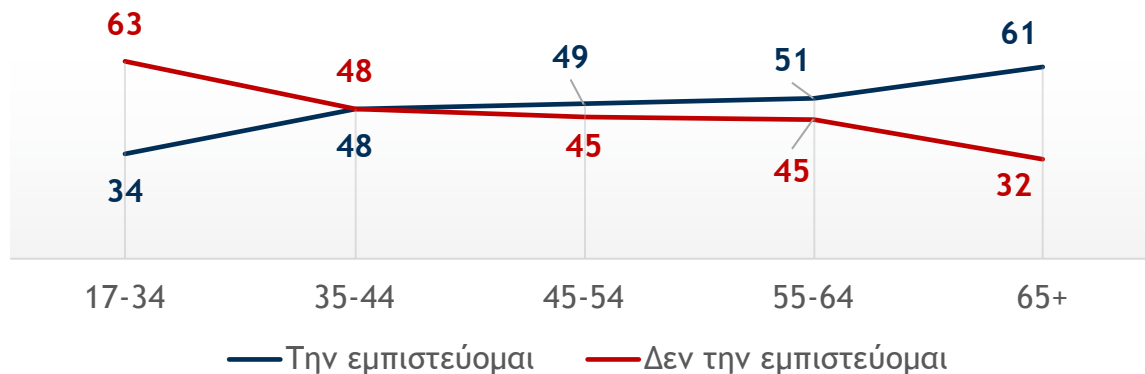
Σχεδόν 1 στους 2 δηλώνει ότι εμπιστεύεται την Κυβέρνηση για τη διαχείριση κρίσεων. Η κοινή γνώμη δείχνει μοιρασμένη

%

‘Γενικά θα λέγατε ότι εμπιστεύεστε ή όχι τη σημερινή Κυβέρνηση να διαχειρίζεται τις κρίσεις;’

Ανά ηλικία

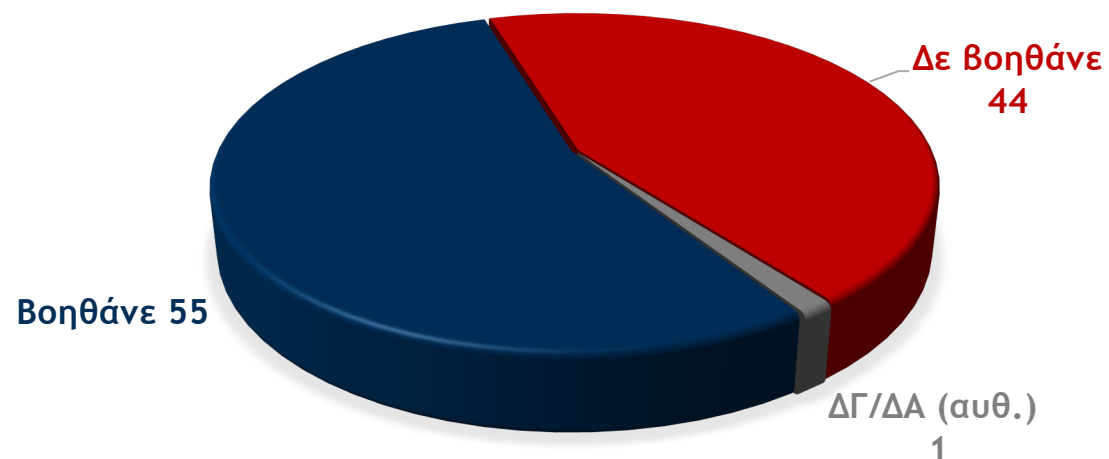

* Βάση μικρότερη των 60 ατόμων
** Λευκό/Άκυρο/Δεν ψήφισαν/ΔΑ

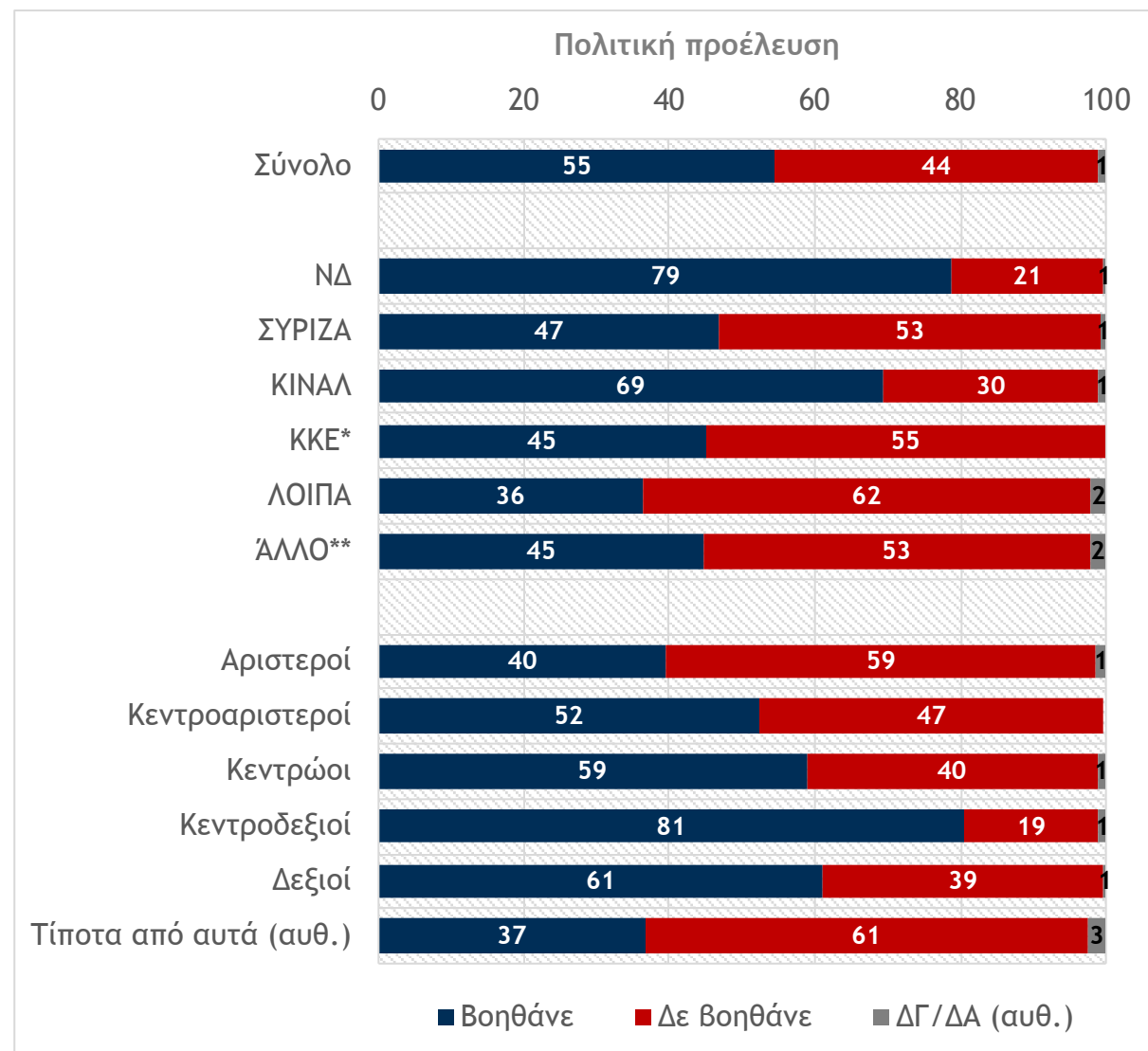
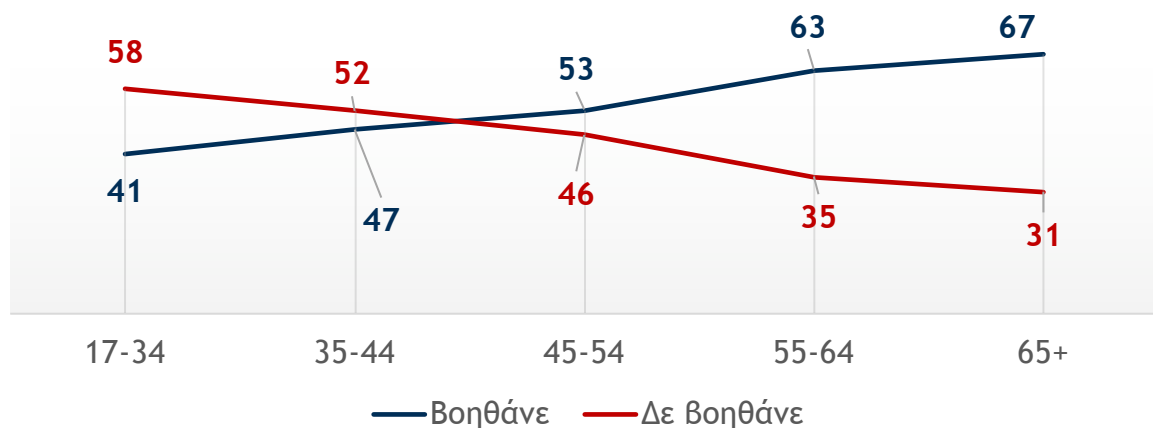
Τα περιοριστικά μέτρα χάνουν σταδιακά σε αποδοχή

%

‘Και ειδικότερα τα περιοριστικά μέτρα που λαμβάνονται κατά καιρούς πιστεύετε ότι βοηθάνε ή όχι στην αντιμετώπιση της πανδημίας;’

Ανά ηλικία

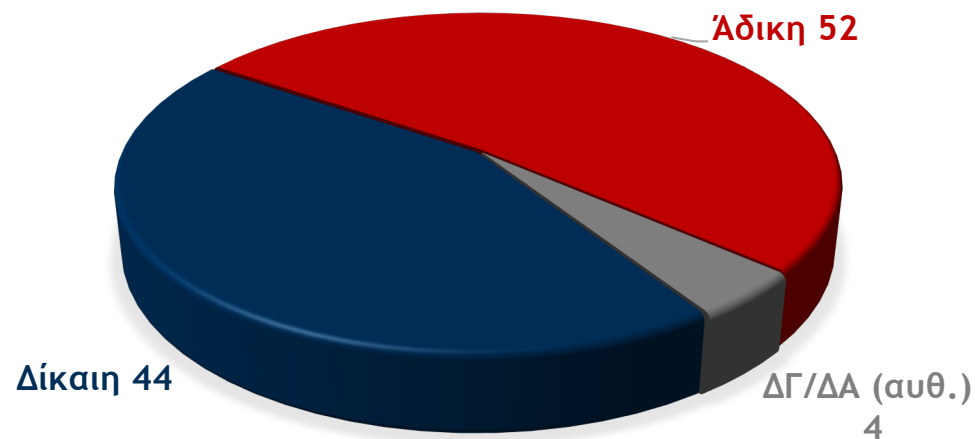
■ Βοηθάνε ■ Δε βοηθάνε ■ ΔΓ/ΔΑ (αυθ.)

* Βάση μικρότερη των 60 ατόμων

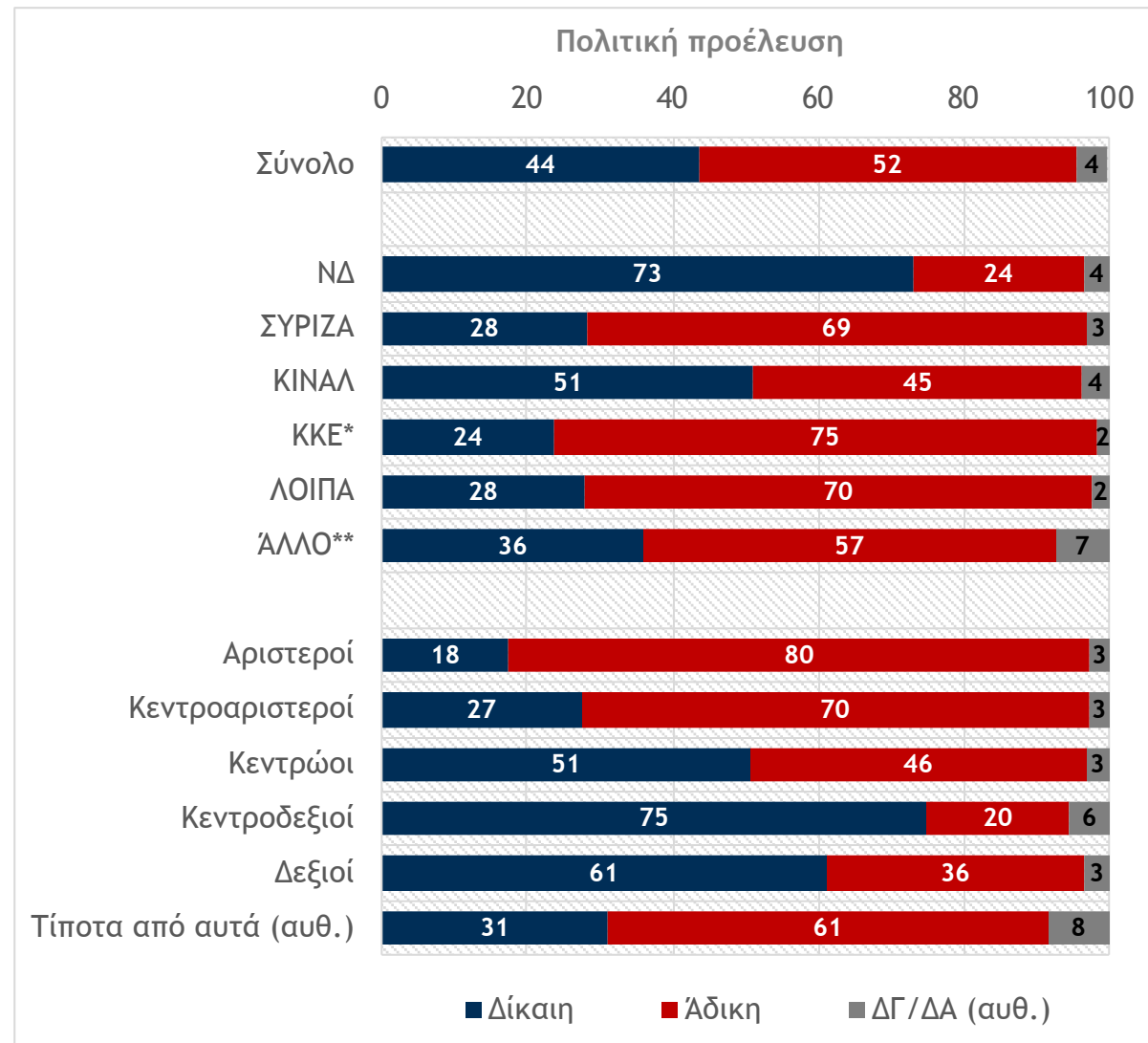
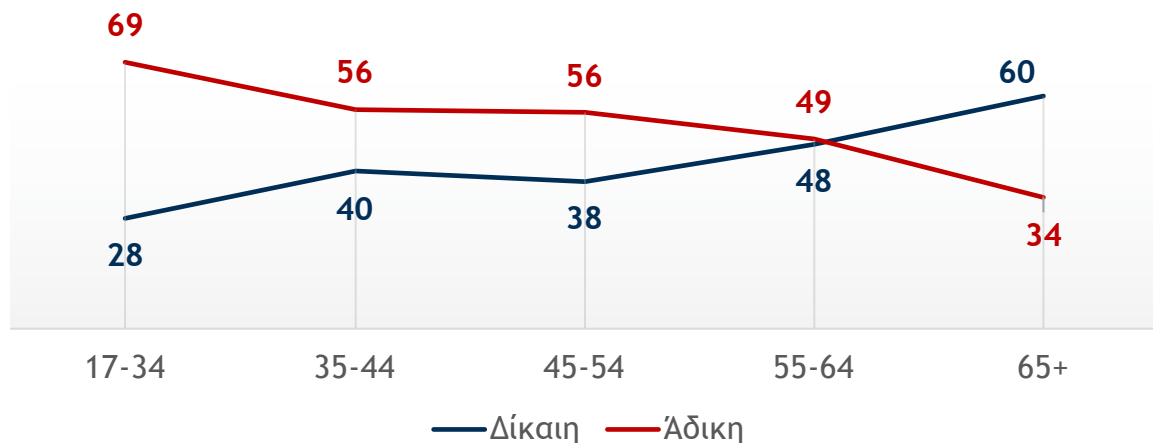
** Λευκό/Άκυρο/Δεν ψήφισαν/ΔΑ

Και η κοινωνική διάσταση της Κυβερνητικής πολιτικής αμφισβητείται

% 'Ειδικότερα πως θα χαρακτηρίζατε την Κυβερνητική πολιτική για την Πανδημία; Είναι δίκαιη ή άδικη από κοινωνικής πλευράς;'

Ανά ηλικία

* Βάση μικρότερη των 60 ατόμων
** Λευκό/Άκυρο/Δεν ψήφισαν/ΔΑ

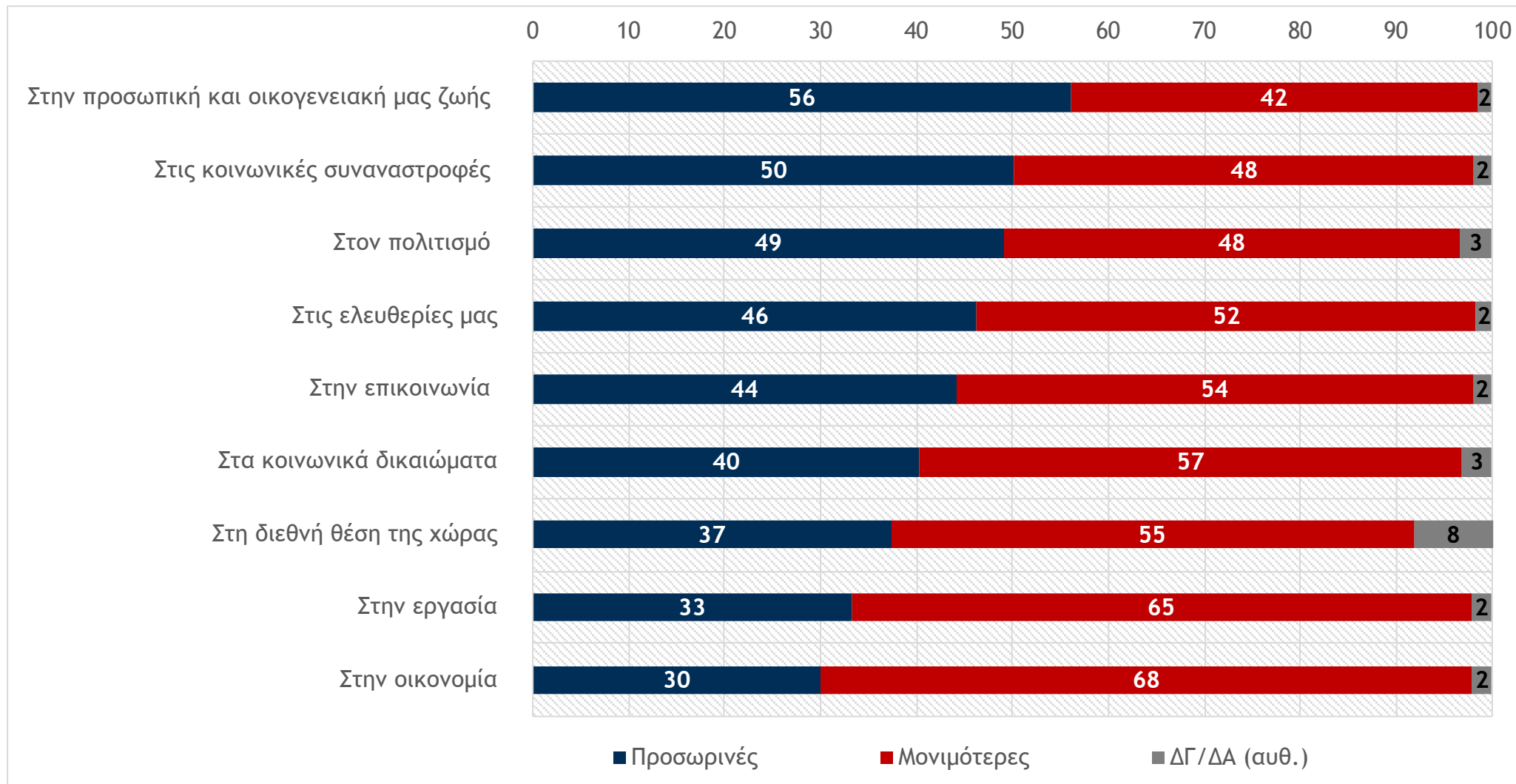
Η Ζωή Μετά την Πανδημία

METRON ANALYSIS

Η πανδημία φέρνει μονιμότερες αλλαγές

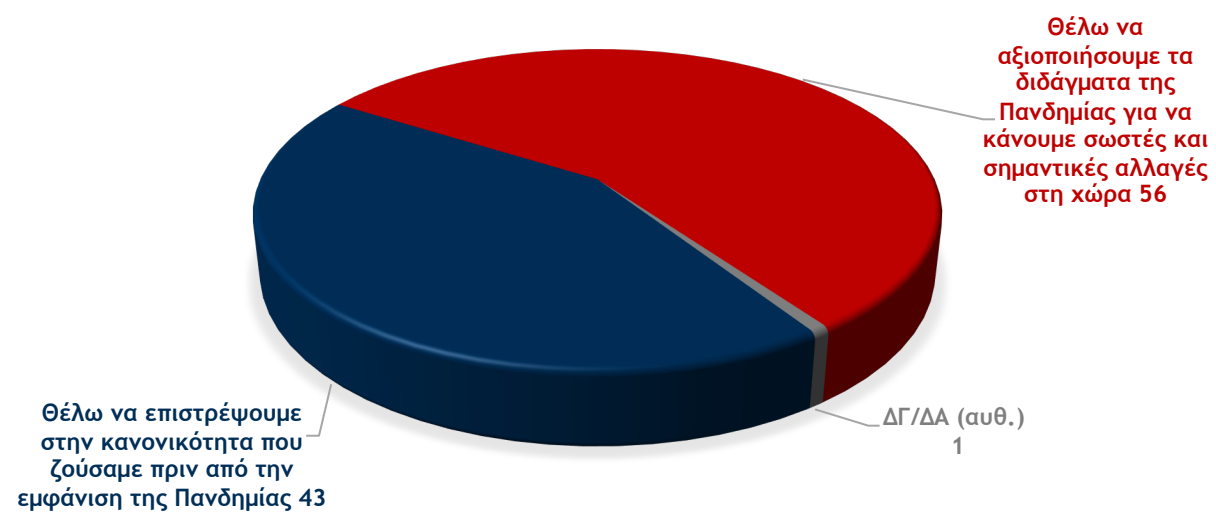
%

‘Αρκετά πράγματα έχουν αλλάξει στη ζωή μας με την πανδημία. Πιστεύετε ότι οι αλλαγές που έχουν γίνει θα είναι προσωρινές ή μονιμότερες;’

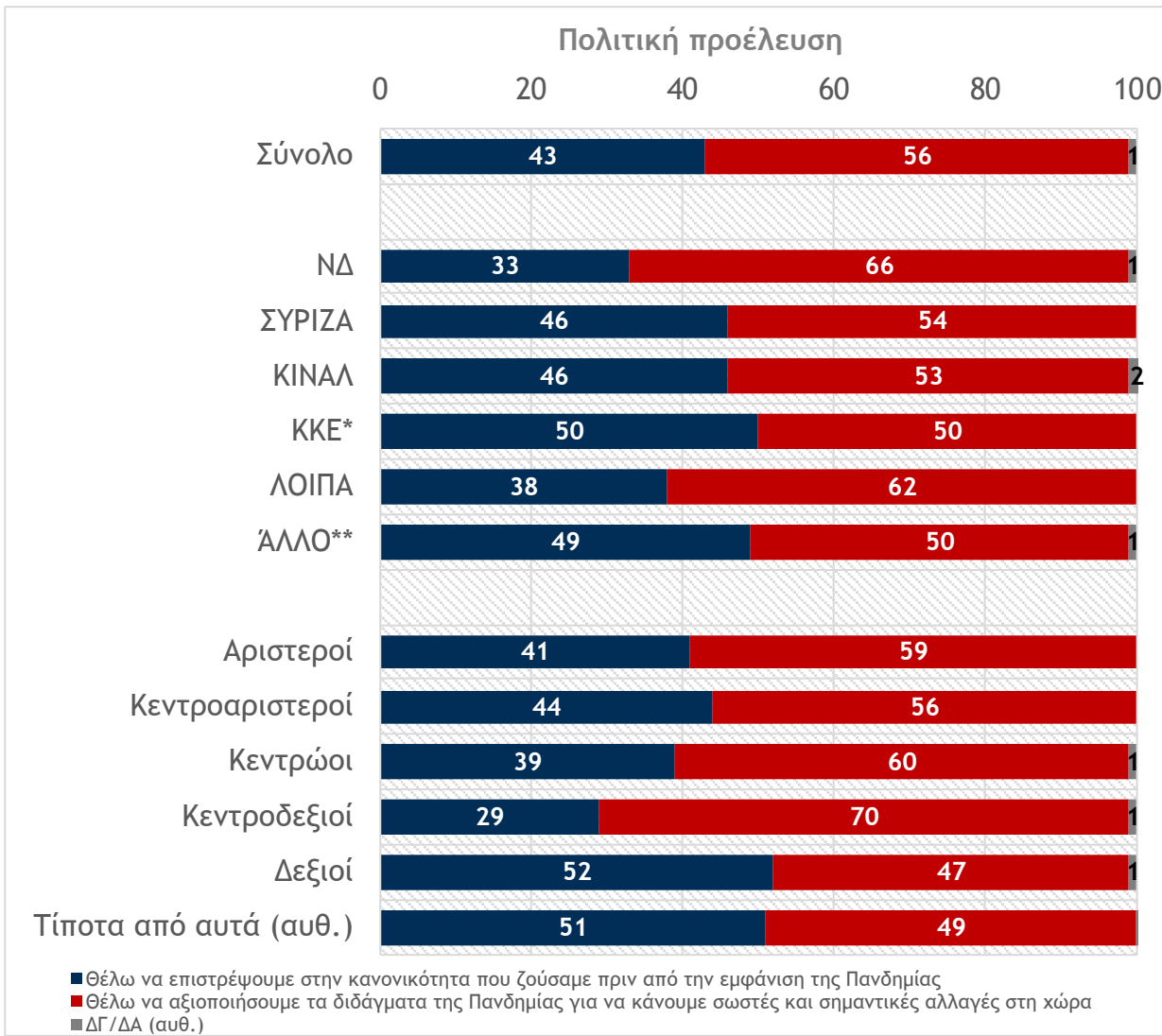

Επιστροφή στην «κανονικότητα» ή Νέα αρχή;

% 'Θα σας διαβάσω τώρα δύο προτάσεις και θα ήθελα να μου πείτε ποια από αυτές σας βρίσκει περισσότερο σύμφωνο/η;'

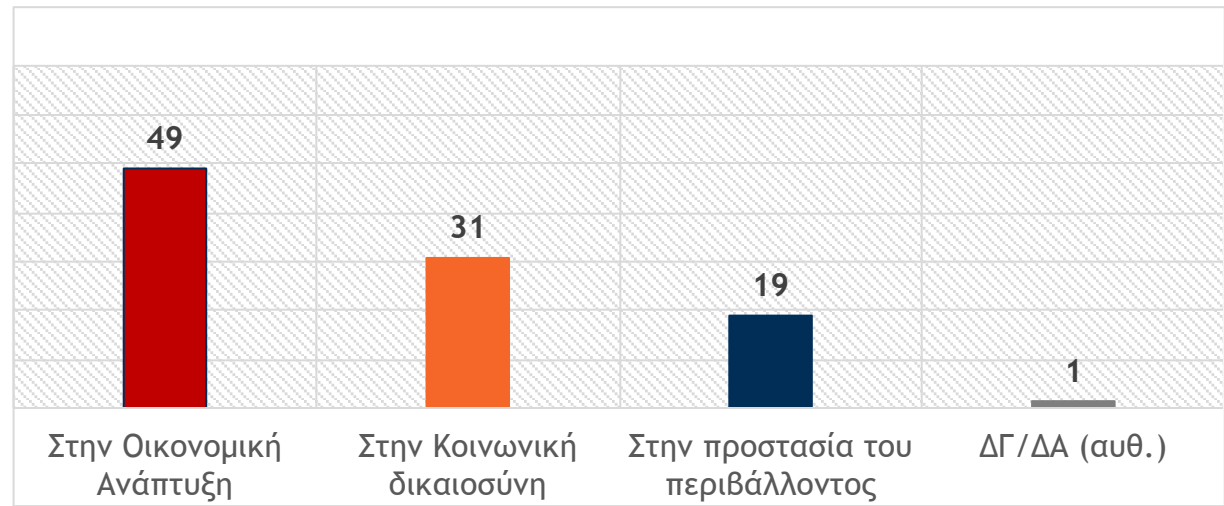
	Σύνολο	Ηλικία				
		17-34	35-44	45-54	55-64	65+
Θέλω να επιστρέψουμε στην κανονικότητα που ζούσαμε πριν από την εμφάνιση της Πανδημίας	43	44	45	43	43	41
Θέλω να αξιοποιήσουμε τα διδάγματα της Πανδημίας για να κάνουμε σωστές και σημαντικές αλλαγές στη χώρα	56	56	55	57	57	57
ΔΓ/ΔΑ (αυθ.)	1	*	*	*	*	2

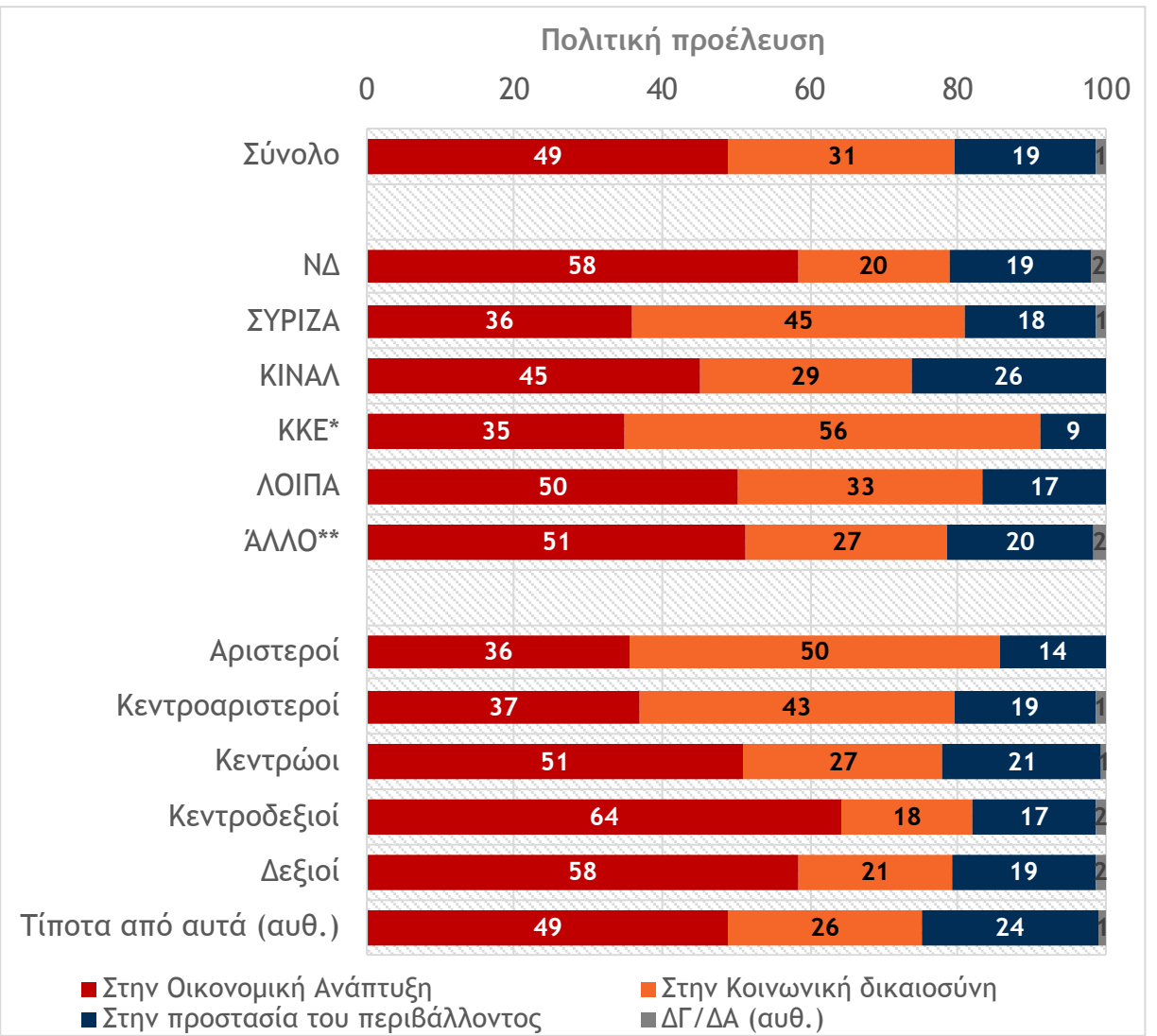
Προτεραιότητα τα επόμενα χρόνια

%

‘Κατά τη γνώμη σας η έμφαση στα επόμενα χρόνια πρέπει να δοθεί;’

	Σύνολο	Ηλικία				
		17-34	35-44	45-54	55-64	65+
Στην Οικονομική Ανάπτυξη	49	52	42	45	50	54
Στην Κοινωνική δικαιοσύνη	31	32	37	30	31	26
Στην προστασία του περιβάλλοντος	19	15	21	23	19	18
ΔΓ/ΔΑ (αυθ.)	1	2	1	2	1	2

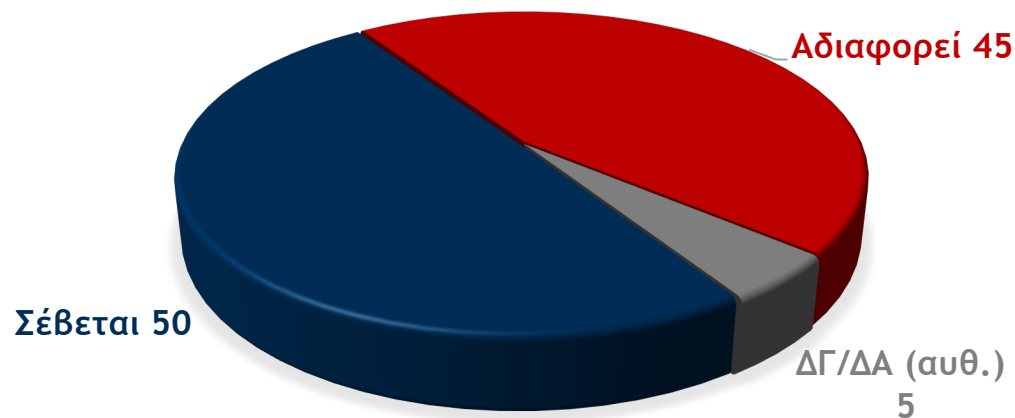
Δημοκρατία & Πανδημία

METRON ANALYSIS

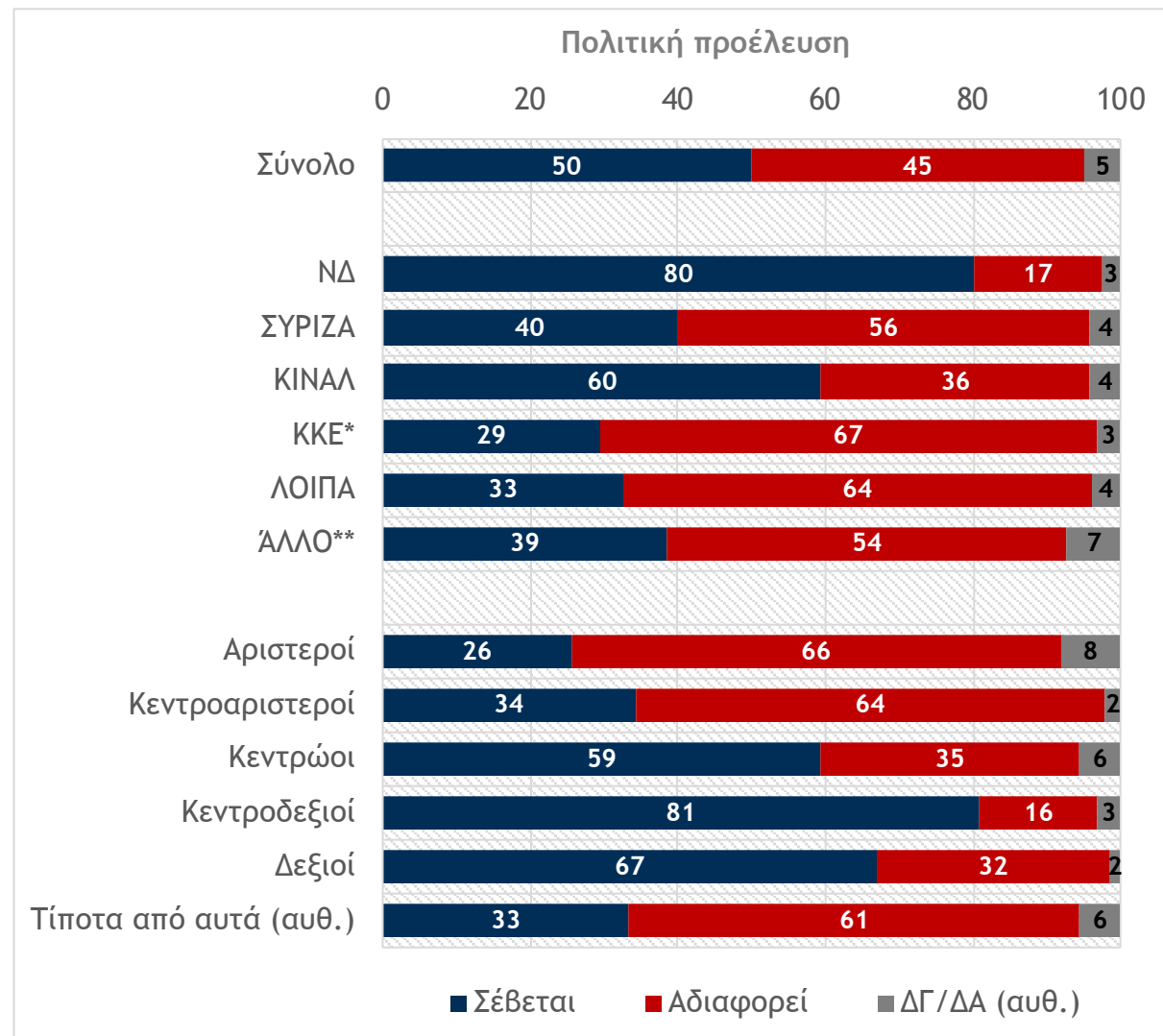
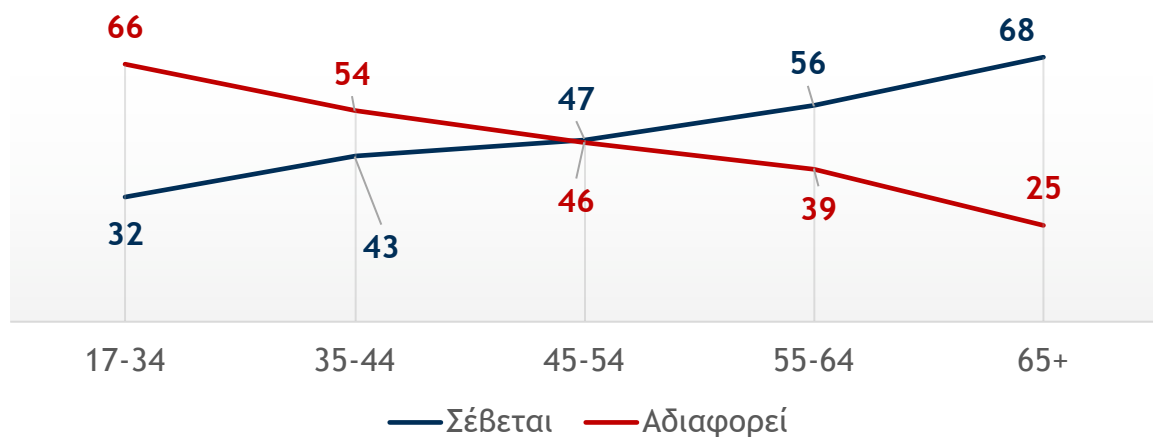
Σχεδόν μοιρασμένες είναι οι γνώμες για το σεβασμό των δημοκρατικών κανόνων από την Κυβερνητική πολιτική. Και πάλι οι Νέοι τοποθετούνται περισσότερο αρνητικά

%

‘Η Κυβερνητική πολιτική για την Πανδημία σέβεται ή αδιαφορεί για τους δημοκρατικούς κανόνες;’

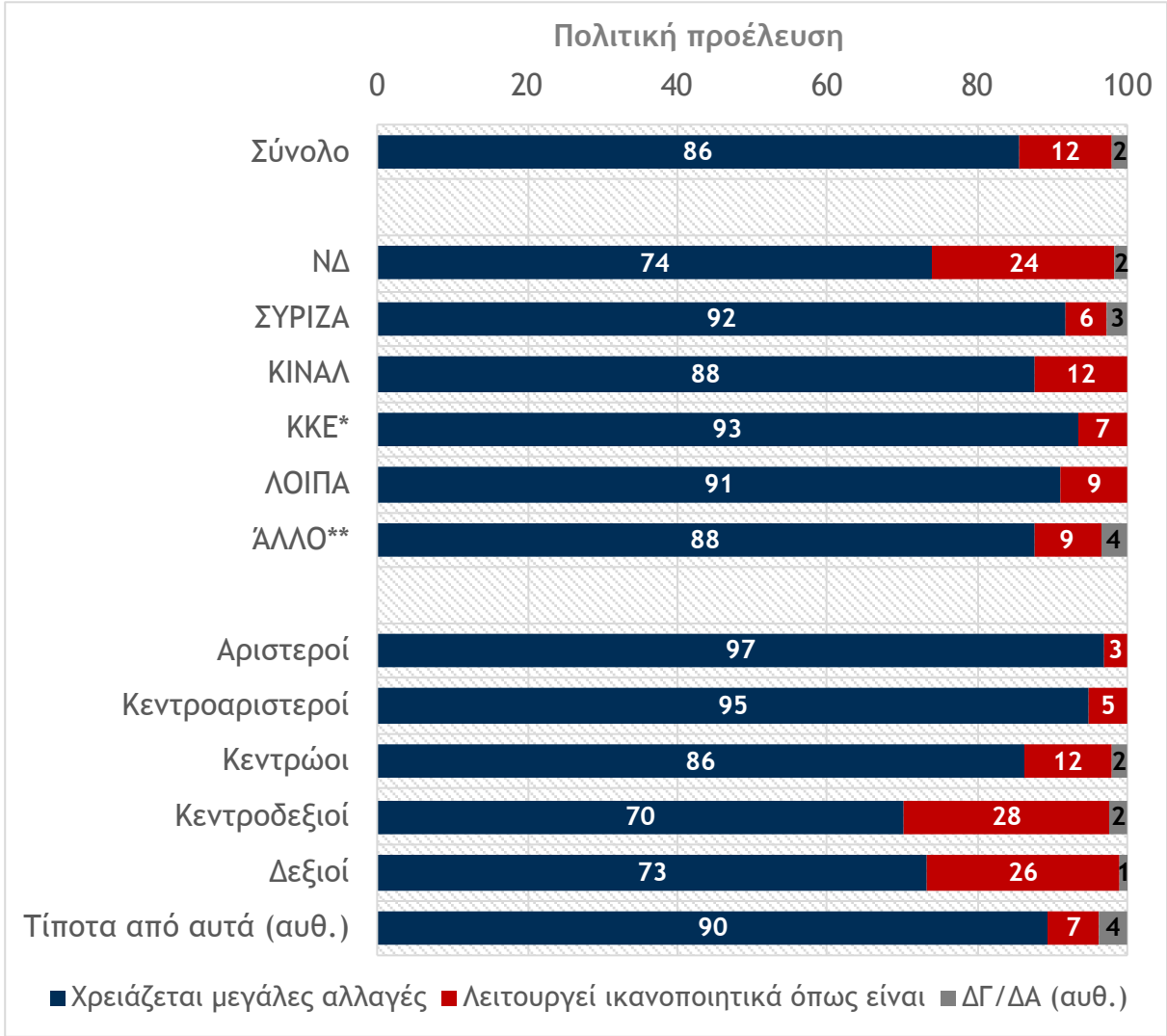
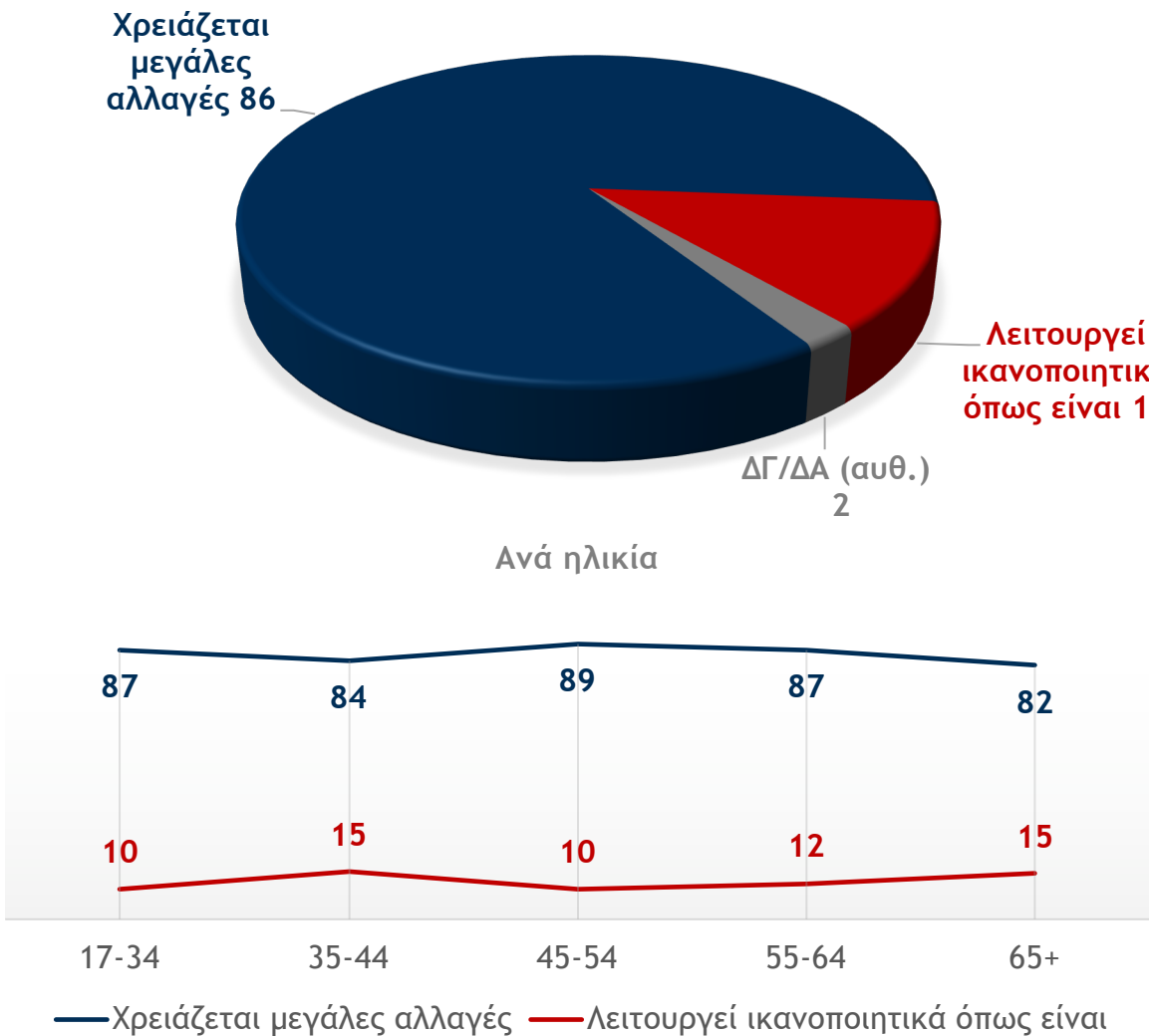
Ανά ηλικία

* Βάση μικρότερη των 60 ατόμων
** Λευκό/Άκυρο/Δεν ψήφισαν/ΔΑ

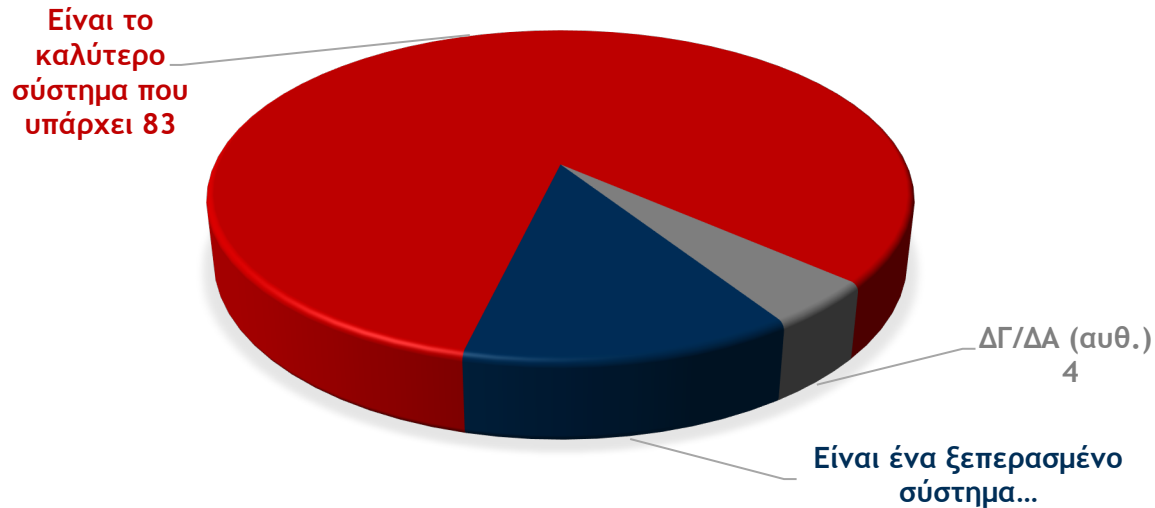
Η ανάγκη μεγάλων αλλαγών στη λειτουργία του πολιτικού συστήματος είναι σχεδόν κοινή αντίληψη

% 'Σκεπτόμενοι τις εμπειρίες των τελευταίων ετών θα λέγατε ότι το πολιτικό σύστημα χρειάζεται μεγάλες αλλαγές ή λειτουργεί ικανοποιητικά όπως είναι;'

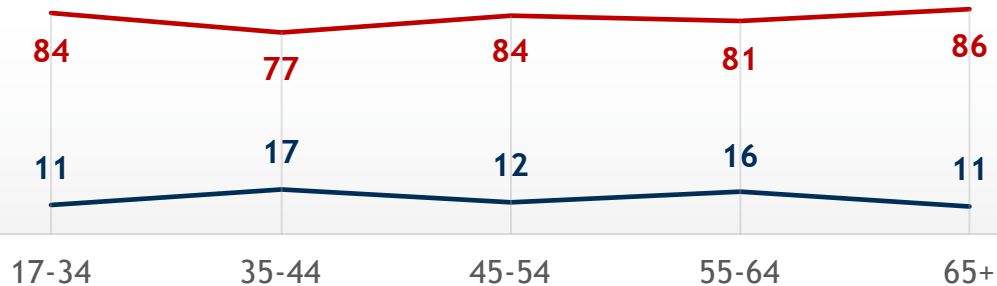

Αλλαγών που δεν θα αμφισβητούν το Δημοκρατικό κεκτημένο

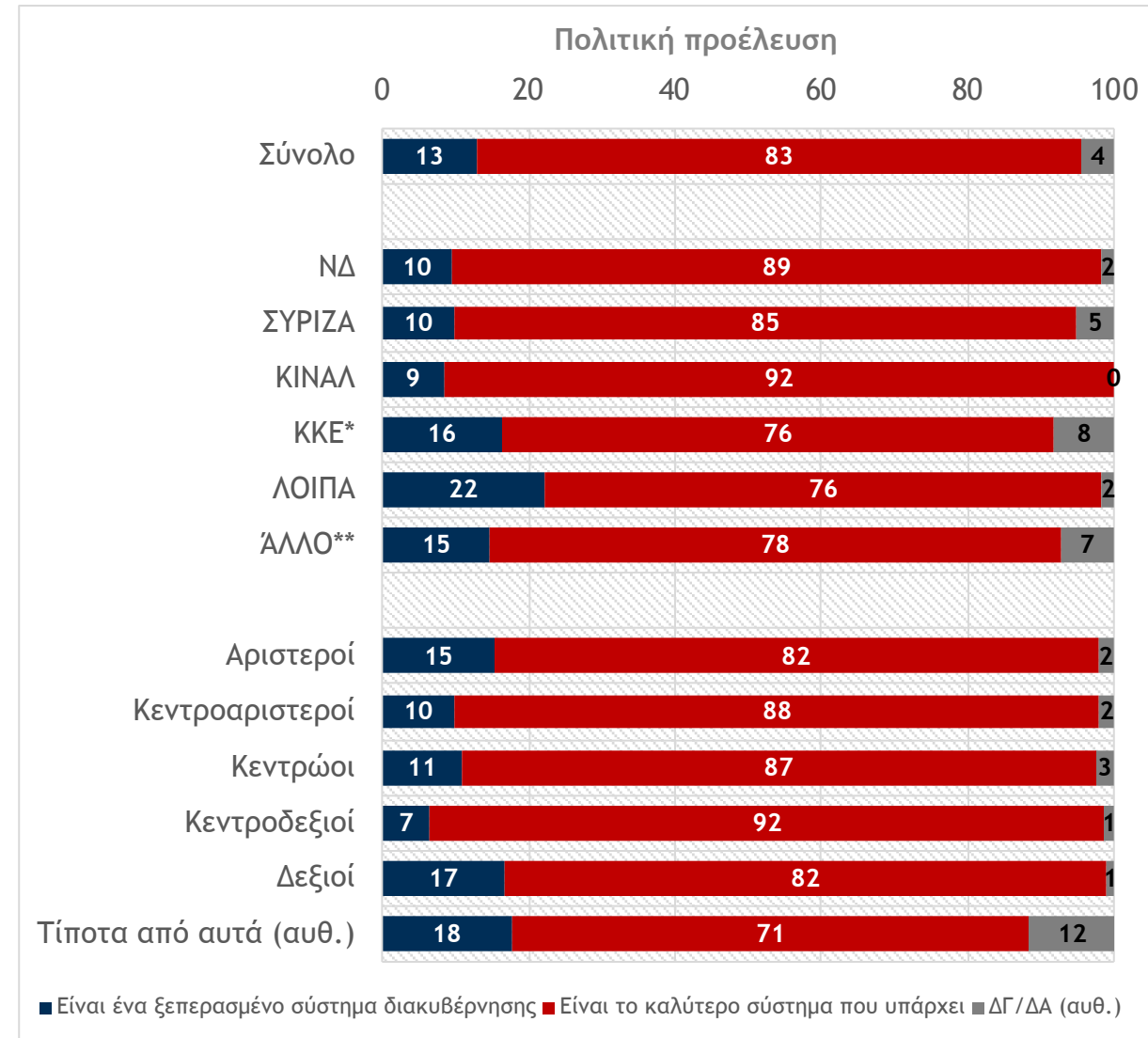
% 'Και τι πιστεύετε για τη Δημοκρατία; Είναι ένα ξεπερασμένο σύστημα διακυβέρνησης ή είναι το καλύτερο σύστημα διακυβέρνησης που υπάρχει;'

Ανά ηλικία

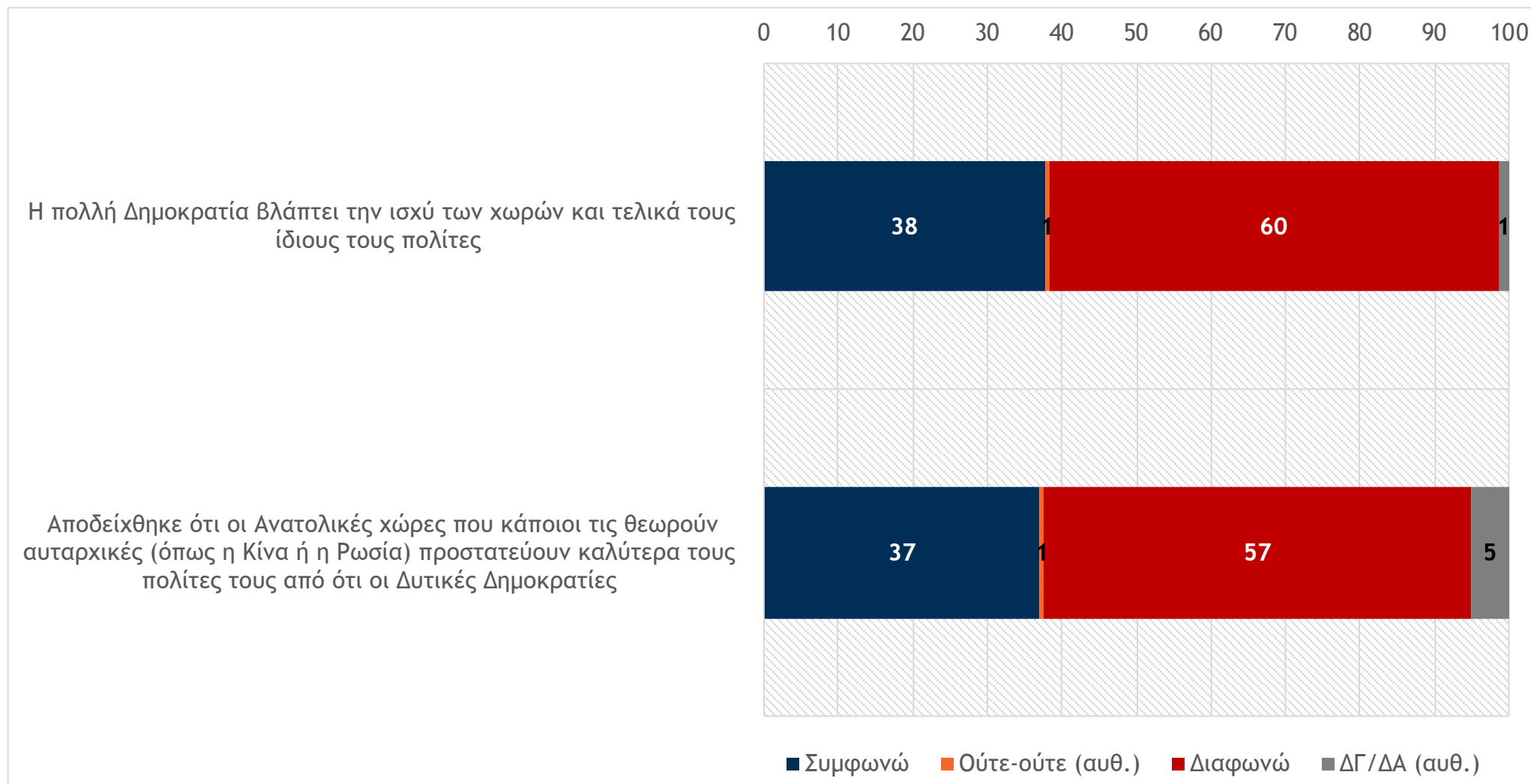

— Είναι ένα ξεπερασμένο σύστημα διακυβέρνησης
— Είναι το καλύτερο σύστημα που υπάρχει

%

‘Θα σας διαβάσω τώρα δύο προτάσεις και θα ήθελα να μου πείτε αν συμφωνείτε ή διαφωνείτε με κάθε μία από αυτές;’

Βασικά Συμπεράσματα

METRON ANALYSIS

Τις προηγούμενες μέρες κλείσαμε ένα χρόνο σε συνθήκες Πανδημίας και η έξοδος από αυτή την κρίση δεν είναι ακόμα ορατή παρά τις προσπάθειες. Την περασμένη Άνοιξη υπήρχε μια (μάλλον υπέρμετρα θερμή) έκρηξη αισιοδοξίας ότι μέχρι το καλοκαίρι, μέσα σε λίγους μήνες, θα έχουμε αφήσει πίσω την covid-19.

Σήμερα, ένα χρόνο μετά, πάνω από ένας στους δύο (56%) πιστεύει ότι θα επανέλθουμε σε μία «φυσιολογική» ζωή μετά το 2021. Και οι εκτιμήσεις αυτές γίνονται παρά την επικράτηση της αξίας των εμβολιασμών αλλά και την εμπιστοσύνη και υποστήριξη που έχει κερδίσει το ΕΣΥ (68% θεωρεί ότι ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις) και το Νοσηλευτικό και Ιατρικό προσωπικά.

Ωστόσο μια σειρά παραγόντων όπως ο περιορισμένος αριθμός των εμβολίων, οι μεταλλάξεις του ιού αλλά και γραφειοκρατικές διαδικασίες σε εθνικό και υπερεθνικό επίπεδο, δημιουργούν αναχώματα, δυσκολίες και διαψεύσεις.

Παρά τις προσπάθειες που καταβάλει η Ε.Ε. για το συντονισμό των κρατών και τη διανομή υγειονομικών υλικών και εμβολίων στα κράτη μέλη της για την αντιμετώπιση της Πανδημίας, δεν έχει καταφέρει ακόμη να κερδίσει την κοινωνική πλειοψηφία. Στη χώρα μας ένα πλειοψηφικό ποσοστό (54%) θεωρεί πως «στην υπόθεση της Πανδημίας δεν βοηθά ουσιαστικά τις χώρες και τους πολίτες». Η ιδεολογικοπολιτική και η ηλικιακή παράμετρος διαφοροποιούν σημαντικά τις αντιλήψεις. Σε όσους αυτοτοποθετούνται στην Αριστερά και ειδικά στους Νέους η κριτική είναι πιο έντονη ενώ στους Κεντροδεξιούς και μεγαλύτερης ηλικίας οι κρίσεις είναι περισσότερο θετικές παρά αρνητικές.

Οι αξιολογήσεις για την Κυβέρνηση είναι κάπως καλύτερες. Ένας στους δύο (50%) αξιολογούν θετικά τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζει την Πανδημία αλλά στον αντίποδα υπάρχει και ένα 45% που τον αξιολογεί αρνητικά. Και πάλι οι ιδεολογικοπολιτικές τοποθετήσεις και η ηλικία είναι οι βασικές παράμετροι που διαφοροποιούν τις απόψεις.

Είναι χαρακτηριστικό ότι τα κόμματα της Αντιπολίτευσης υστερούν πολύ έναντι της Κυβέρνησης. Στη σχετική ερώτηση δύο στους τρεις (66%) δηλώνουν ότι «η κριτική τους δεν βοηθά να βελτιωθούν τα πράγματα».

Προσπαθώντας να συνοψίσουμε το κλίμα που επικρατεί και τις αξιολογήσεις που γίνονται μέχρι τώρα διαπιστώνουμε ότι η πλέον αποδεκτή πρόταση για την περιγραφή της τρέχουσας πολιτικής κατάστασης με **71%** είναι η εξής «η Κυβέρνηση τα πήγε καλά στην πρώτη φάση αλλά μετά δείχνει αμηχανία και πέφτει σε αντιφάσεις ως προς την εξαγγελία και την εφαρμογή περιοριστικών μέτρων».

Εξάλλου σε ευθεία ερώτηση για το εάν «τα περιοριστικά μέτρα που λαμβάνονται κατά καιρούς βοηθάνε ή όχι», το **55%** δηλώνει ότι βοηθάνε ενώ το **44%** πως δεν βοηθάνε, ενώ την περασμένη Άνοιξη σχεδόν οι πάντες συμφωνούσαν και τηρούσαν τα μέτρα πρόληψης σε ποσοστά άνω του 70%.

Η παράταση της Πανδημίας και τα όσα έχουν μεσολαβήσει αυτό τον χρόνο έχουν καταστήσει ανεδαφική την ελπίδα της επιστροφής στην προηγούμενη ζωή μας. Κι αυτό γιατί οι επιπτώσεις της στους περισσότερους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας θεωρείται ότι θα είναι μονιμότερες και όχι προσωρινές. Ειδικότερα

- στην Οικονομία το 68%
- στην Εργασία το 65%
- στα κοινωνικά δικαιώματα το 57%
- στην Επικοινωνία το 54%
- στις Ελευθερίες το 52%

πιστεύουν ότι το οι αλλαγές που έχουν επέλθει θα είναι μονιμότερες.

Γι' αυτό εξάλλου και η πλειοψηφία (56%) επιθυμεί να βγάλουμε τα κατάλληλα συμπεράσματα από την Πανδημία ώστε να κάνουμε σωστές και σημαντικές αλλαγές στη χώρα. Η πρόταση αυτή «σπάει» και τις δύο κυρίαρχες διαιρέσεις που διαφοροποιούν τις αντιλήψεις που παρουσιάσαμε μέχρι τώρα, τόσο και ιδεολογικοπολιτική όσο και την ηλικιακή.

Ωστόσο δεν υπάρχει μία νεωτερική ατζέντα για το μέλλον. Το αίτημα της Οικονομικής Ανάπτυξης θεωρείται πρώτης προτεραιότητας από το 49% (64% στην Κεντροδεξιά), ακολουθεί το αίτημα της κοινωνικής δικαιοσύνης από το 31% (50% στην Αριστερά) και στην τρίτη θέση το αίτημα της προστασίας του Περιβάλλοντος με 19%.

Το αίτημα μεγάλων αλλαγών στο πολιτικό σύστημα παραμένει και είναι ιδιαίτερα ισχυρό αφού το υιοθετεί το **86%** ενώ μόνο το **12%** θεωρεί ότι λειτουργεί ικανοποιητικά όπως είναι.

Αλλαγών που δεν θα τείνουν να ανατρέψουν το Δημοκρατικό πολίτευμα αλλά να το ενισχύσουν αφού το **83%** θεωρεί ότι είναι το καλύτερο σύστημα διακυβέρνησης που υπάρχει.

Ωστόσο και εδώ είναι αμφίβολο αν υπάρχει κάποια ατζέντα ή έστω μια κατεύθυνση.

Είναι χαρακτηριστικό ότι το κυρίαρχο κοινωνικό-οικονομικό-πολιτικό φαινόμενο της Παγκοσμιοποίησης που όλο και περισσότερο ενισχύεται στην εποχή της 4^{ης} βιομηχανικής επανάστασης, θεωρείται αρνητική εξέλιξη από το δύο στους τρεις (**64%**) ενώ θετική από το **29%**. Και εδώ έχουμε άλλη μια αντίληψη στην οποία φαίνεται να «σπάει» το pattern που παρακολουθούμε σε όλη τη διάρκεια της έρευνας καθώς τώρα δεν είναι οι Νέοι που κυρίως αντιτάσσονται στην Παγκοσμιοποίηση αλλά οι μεσαίες και μεγάλες ηλικίες.

Η παράταση της Πανδημίας ανατρέπει την αρχική αίσθηση μιας προσωρινής και διαχειρίσιμης κρίσης και θέτει ένα ευρύτερο θέμα διάγνωσης και προσαρμογής στις νέες συνθήκες.

Ωστόσο η αυτή η νέα συνείδηση λειτουργεί περισσότερο ως αίσθηση και λιγότερο συνοδεύεται από μία νέα ατζέντα και κυρίως νέες προσεγγίσεις για τις αλλαγές που βιώνουν οι άνθρωποι.

Το πολιτικό προσωπικό και γενικότερα οι διανοούμενοι θα πρέπει να αναλάβουν δράση και να επικαιροποιήσουν τις πολιτικές και τις προτεραιότητες πάνω στο δημοκρατικό κεκτημένο το οποίο δεν αποκλείεται να απειλείται μελλοντικά από την αδράνεια και την αναποτελεσματικότητα.

Εξάλλου είναι γνωστό ότι σήμερα (δες πχ. democracy index) μια μειοψηφία απολαμβάνει τη δημοκρατική διακυβέρνηση και τις ελευθερίες σε ένα κόσμο που κυριαρχείται από τον αυταρχισμό.

κύκλος ιδεών

για την εθνική ανασυγκρότηση

Σας ευχαριστώ πολύ

Στράτος Φαναράς

Μάρτιος 2021

METRON ANALYSIS